Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 93. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 20-го ТРАВНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, MAY 20, 1982 No. 93. VOL. LXXXIX.

РОЧЕСТЕР І ПОВІТ МАНРО ВІТАЮТЬ КОНВЕНЦІЮ УНСОЮЗУ

Рочестер, Н. Й. — З Бюра конвенцій і відвідувачів, що діє в повіті Манро, який включає Рочестер, на руки голови Конвенційного комітету Володимира Гавриляка надійшов офіційний привіт під заголовком „Рочестер вітає делеґатів Українського Народного Союзу. Травень 23-29, 1982". Почесними головами цього Бюра є посадник Рочестеру Томас П. Раєн, мол., і предсідник леґіслятури повіту Манро Едвин А. Фостер; президентом бюра є Вілліям С. Воррен, третій.

У привіті зазначено, що громадяни Рочестеру пишаються тим, що їхнє місто є господарем 30-ої Конвенції УНС; що весна є найкращим часом насолоджуватися і втішатися їхньою місцевістю верхньої частини Ню Йорку; що вони докладуть всіх старань, щоб перебування в Рочестері для українців було особливим, — бо „Ви, делеґати, дуже важливі для нас". Далі в привіті зазначено, що рочестерський Гайленд Парк втішається по заслузі славою найбільшої і найрізноманітнішої вибірки-колекції кущів розквітлого бозу".

Вже в неділю, в день приїзду до Рочестеру, бажаючі делеґати можуть взяти учать у кінцевих активностях 10-денного Бузкового фестивалю. Цього ж дня в названому парку гратиме оркестра улюблені старі мелодії від 10-ої години ранку до 7-ої години вечора. Гарно буде приїжджим відвідати Ламбертон консерваторію на горі Гайленд Парку, приглянутися до краси і розмаїття весняних квітів. Увечорі тоді ж будуть фінальні феерверки на закінчення Бузкового фестивалю, і готель, в якому перебуватимуть УНСоюзовці, дасть можливість „сісти в перший ряд" на цьому видовищі світла, краси і кольорів, — пишеться у привіті.

У привітанні подано про українські церкви, якими пишається весь Рочестер, незалежно від віри. Церковна цікава архітектура і внутрішнє оформлення гідні, щоб їх побачили делеґати. Союз Українок Америки, — говориться у привітанні, — запрошує делеґаток і дружин делеґатів на Жіночий вечір у понеділок, 24-го травня, до української католицької церкви св. Йосафата. Рочестерський Відділ Братства воєнних ветеранів з 1-ої Дивізії Української Національної Армії теж у церкві св. Йосафата влаштовує зустріч у вівторок, 25-го травня, для побратимів зброї, в яких військових частинах вони б не служили.

Буде нагода оглянути українську православну (соборноправну) церкву Св. Миколая, церкву УАПЦ св. Покрови та українські католицькі церкви св. Йосафата та Богоявлення Господнього. Не слід обминути таких об'єктів у Рочестері, як Український Дім і Український Народний Дім чи Дім церкви св. Миколая.

У привітанні сказано, що місто хоче уможливити відвідини його найбільш видатної промисловости: Кодак і Зірокс; що є в Рочестері п'ять справжніх театрів на долині міста. В самому готелі Дженесі Плаза (Голідей Інн) також є театр, де ставляться п'єси. Університет Рочестеру має багату картинну ґалерію, де є експозиції славних світових малярів-мистців. Цікава незвичайно домівка Джорджа Істмана, що стала Міжнародним музеєм фотографії. Місто має також добрий музей і науковий центр, що займають 12-акровий культурний комплекс, де є виставки з історії, антропології, природничих наук і технології, як також перший в світі Планетаріюм, який автоматизовано компюторами. Театр Істамана дає добірні філармонічні концерти.

На закінчення подано розклад українських активностей, про які вже писала „Свобода". Це буде Концерт в неділю, 30-го травня, о год. 6:30 вечора в Голідей Інн. Інші атракції, спонзоровані Відділом 316-им УНСоюзу „Український Народний Дім", наступні: понеділок, 24-го травня — вечірка „Познайомся і віднови знайомство!"; вівторок, 25-го травня — показ фільму „Українці в Рочестері"; середа, 26-го травня — обід „сморґасборд"; п'ятниця, 28-го травня — вечірка „Будьте здорові!".

У Польщі помер письменник Василь Гірний

Варшава, Польща.—У березневому числі з 1981 року український варшавський часопис „Наша Культура" передав вістку, що 5-го липня м.р. У Ґданську помер Василь Гірний (літературний псевдонім — Федь Триндик „Щипавка"), — відомий фейлетоніст, гуморист і письменник та громадський діяч.

Василь Нагірний народився 14-го березня 1902 року в селі Заліська Воля Ярославського повіту біля Перемишля у селянській сім'ї. Після закінчення із відзначенням гімназії у Перемишлі, він півтора року студіював теологію. 1926 року В. Нагірний виїхав до Франції, працюючи так, як робітник-шахтар. Свої переживання з того часу він передав пізніше у повісті-романі „Розгублені сили". Повернувшись з Франції, у 1927 році, вступив на філософський факультет Львівського університету, а після закінчення студій, у 1932 році, він працював в редакції газети „Новий Час" (1928-1939), де крім редакторської праці, два-три рази в тиждень друкував у цій газеті фейлетони під псевдонімом Федь Триндик. Водночас його фейлетони друковано у газеті „Неділя", „Народна Справа", „Комар" та ілюстрованому журналі „Літопис Червоної Калини". Його перо гостро засуджувало національну загумінковість, зачіпало найбільш актуальні проблеми тогочасної культурної політики. Широке признання В. Гірному принесли його праця в просвітянському житті українського села, зокрема його публікація „Що діялося в селі Молодівці" (1933), тематикою якої була культурно-освітня праця на селі.

Справжній літературний розголос прийшов з виданням В.Гірного книжки — „Літературні пародії" (Львів 1937), в яких він висміював слабкі сторони тогочасних письменників.

З вибухом у 1939 році німецько-польської війни В. Гірний учителював спершу на Лемківщині, а опісля (1942-1944) в селі Великі Очі на Любачівщині. В тому часі він написав три великі повісті, однією з яких є роман „Розгублені сили"; дві інші повісті під час війни пропали.

У 1947 році В. Гірний виїхав на так звані Західні землі, якийсь час проживаючи на селі, а рік пізніше він перенісся до маленького містечка Лемборку (воєвідство Ґданськ), де працював як книговод у міській та шкільній адміністрації. У 1956 році, після заснування Українського Суспільно-Культурного Товариства (УСКТ), та з виходом української газети „Наше Село", він, як і колись в тридцятих роках, почав знову писати

(Закінчення на стор. 5)

ПЛЯНУЮТЬ ПЕРШУ СВІТОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ МОЛОДІ

Ню Йорк, Н. Й. (СКВУ). — Президія Секретаріяту СКВУ та Конференція Українських Молодечих Організацій при СКВУ подають до відома всім українським молодечим, релігійно-церковним, ідеологічно-студійним, студентським організаціям і спортовим товариствам, що від довшого часу плянована перша світова конференція українських молодечих організацій і товариств відбудеться в Торонто, Онтаріо, в п'ятницю, суботу, неділю і понеділок, 8-го, 9-го, 10-го і 11-го жовтня 1982 року, в Домі СУМ, при 83 Крісті вул., Торонто, Онт. Реєстрація делеґатів: п'ятниця вечір, 8-го жовтня, від 6-ої до 10-ої вечора.

Ціллю конференції є:

- Переглянути та зробити підсумки про сьогоднішній стан української молоді в різних країнах замешкань;
- Застановитися над способом збереження національної ідентичности української молоді, українських традицій у різних країнах замешкання та над способом співпраці в цій цілі;
- Розглянути спільно різні способи для вдержання української молоді при українській громаді та оживити її діяльність — як запоруку тяглости й живучости української громади в діяспорі;
- Намітити плян праці для спільних дій й акцій усіх молодечих організацій в діяспорі;
- Одобрити Правильник СКУМО, вибрати керівний провід СКУМО.

Програма конференції побудована на підставі резолюцій винесених молодечою сесією, підготованою та переведеною в часі III Конґресу СКВУ пл.сен. Славою Рубель від Пласту за співпрацею Головної Пластової Булави при участі ОДУМ-у, СУМ-у, й студентських товариств.

Підготовчі праці комісії ведуться вже понад два роки комісією, яку покликала Президія СКВУ із центальних молодечих організацій, по два з Головної Пластової Булави, Центральної Управи Спілки Української Молоді і Центрального Комітету Об'єднання Демократичної Української Молоді.

Учасниками конференції будуть:

- по 4 представники від кожної централі молодечих організацій та ЦеСУС,
- по 2 представники від кожної крайової організації,
- по 2 представники централь спортових товариств,
- по 1 представникові від кожного крайового спортового товариства,
- по 1 представникові від кожного студентського товариства,
- та діючий провід СКУМО.

Точна програма конференції та проєкти правильника конференції будуть розіслані вкоротці до всіх молодечих організацій.

В справах конференції слід звертатися на адресу: Dr. L.T. Romankiw, c/o Plast Ukrainian Youth Association 140 — 2nd Avenue, New York, N.Y. 10003.

ЕКЗЕКУТИВА КОМІТЕТУ ЗА ПРАВОПОРЯДОК ВІДБУЛА ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Ню Йорк, Н. Й. (Р.Б.). — В понеділок, 10-го травня ц.р., відбулися тут у власній домівці чергові наради Екзекутиви Комітету за Правопорядок в УККА.

Після відкриття о год. 7-ій вечора присутні прийняли запропонований порядок нарад і схвалили без змін протокол з попереднього засідання Екзекутиви з 4-го квітня 1982 року.

Відтак продискутовано і затверджено тимчатовий правильник для відділів, який охоплює основні постанови і процедуру установчих зборів відділу.

У зв'язку із підготовкою Конвенції рішено скликати на суботу 2-го жовтня 1982 року, передконвенційну конференцію представників організацій — членів Комітету за Правопорядок відділів Комітету і членів для розглянення і установлення програми Конвенції, проєкту статуту, правильника Конвенції і інших підготовчих справ, що їх приготують комісії: статутова, програмова, організаційна і фінансова. Докладні повідомлення будуть своєчасно подані в пресі.

В ході дальших нарад продискутовано справу збіркової акції. Вже розіслано збіркові листи в терен до відділів і окремих осіб з проханням перевести у себе на місцях збіркову кампанію. Тому що Конвенція вимагає великих грошових витрат, її підготова, як теж дата, у великій мірі залежить від успішного переведення збіркової акції. У зв'язку з цим Екзекутива Комітету за Правопорядок звернулася ще раз із закликом до відділів і членства надсилати свої пожертви на адресу: Committee for Law and Order in UCCA, c/o Ukrainian National Home, 140 Second Ave., New York, N.Y. 10003. Чеки слід виставляти на: Ukrainian American Community Fund. No. 1830.

Місцем Конвенції правдоподібно буде Філядельфія. Дата Конвенції буде встановлена на наступному пленарному засіданні Екзекутиви Комітету за Правопорядок, а затверджена на передконвенційній конференції 2-го жовтня ц.р.ф

Чергові наради Екзекутиви Комітету за Правопорядок заплянованo на 28-го червня ц.р.

ПАТРІЯРХАЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИСЛАЛИ ТЕЛЕГРАМУ ПРОТЕСТУ ДО ҐРЕГЕМА

Дітройт, Миш. — Президія Українського Світового Патріярхального Об'єднання і Крайова Управа Патріярхального Товариства в Америці вислала до Билли Ґрегема телеграму з протестом проти неправильного ствердження цього відомого євангельського проповідника, що в СССР начебто існує свобода релігії, що він сказав під час своїх недавніх відвідин Москви.

Телеграму підписали д-р Тарас Лончина, інж. Василь Колодчин і Василь Папіж. Текст її подається в перекладі на українську мову:

„Ми потрясені до глибини душі Вашим ствердженням, що в Совєтському Союзі є свобода релігії.

Як визначний євангелист у вільному світі, Ви мусите знати, що Українська Католицька і Православна Церкви (там) були насильно зліквідовані, а їх єпископи, тисячі духовенства та незчисленне число вірних були і є переслідувані або замучені.

Ваше ствердження спричинило велику кривду мільйонам українців католиків в Україні, які змушені визнавати свою віру в катакомбах, і всім тим українським християнам, які під сучасну пору за свої релігійні переконання караються у психіятричнихч заведеннях, тюрмах і концентраційних таборах. Ви зрадили їх довір'я і їхню надію на свободу. Нам дуже шкода, що Ви дозволили себе використати сов'єтській пропаґанді".

ВИСЛАННИК МОСКВИ ПРИБУВ ДО ВАРШАВИ

Варшава, Польща.—Пресове аґентство Ройтерса інформує, що до Варшави прибув черговий висланник Москви, тим разом Константін Русаков, член ЦК КПСС, відповідальний за зв'язки із сателітніми компартіями. Політичні спостерігачі і кореспонденти пояснюють його приїзд великою турботою Кремля подіями в Польщі і неуступчивістю вільної профспілки „Солідарність", яка хоч діє в підпіллі, все ще має великий вплив на польські народні маси, які стали відважнішими і вже без страху виходять тисячами на вулиці, домагаються своїх прав, влаштовують масові протиурядові демонстрації тощо.

По інакшому інтерпретує візиту Русакова совєтське пресове аґентство ТАСС, яке каже, що його поїздка має на меті ще більше затіснити існуючі зв'язки між Совєтським Союзом і Польською Народною Республікою. ТАСС, як це буває у його звичці, і цим разом не подало жадних подробиць візити Русакова у Варшаві і теми розмов, які мають там відбутися між ним, згля дно репрезентованою ним совєтською делеґацією і речниками польського уряду, що його очолює перший секретар Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії, прем'єр-міністер, міністер оборони, голова Військової ради національного спасіння і проче, Войцех Ярузельскі. Окремий наголос Русаков ставитиме, на думку політичних аналітиків, на вуличні демонстраціїї, які на думку Москви дуже підривають комуністичну систему і неґативно впливають на інші сателітні країни, а може також на народи Совєтського Союзу.

Західні дипломати у Варшаві кажуть, що Москва надіялася на скоре полагодження існуючих в Польщі ферментів після того, як був проголошений воєнний стан в країні і владу в країні перебрало військо. Тим часом в Польщі неспокої не вгавають і кремлівські лідери починають наново застановлятися над ситуацією в тій країні, що в результаті може привести до повалення уряду В. Ярузельского і наставлення там уряду складеного з більш радикальних елементів типу Стефана Ольшовського та йому подібних.

В загальному ситуація в Польщі є дуже далекою від спокою і примирливости. Під кінець минулого тижня, наприклад, 1,700 польських вчених, які перебувають за кордоном, написали і вислали до уряду і компартії протестні листи, у яких вони домагаються негайного звільнення ув'язнених. Ця велика група вчених сьогодні працюють на різних університетах у З'єднаних Стейтах Америки й Канади зокрема в Гарварді, Єйльському та інших університетах. До підписів долучуються також інші вчені, так, що акція набрала широкого розголосу.

Крім того підпільна радіостанція „Солідарність" не перестає передавати свої ав диції для поляків в краю, не зважаючи не інтенсивні розшуки за радіостанцією і її працівниками речників поліції і так званої служби безпеки. Цей факт дуже турбує військову хунту, бо радіостанція передає не тільки новини, але також аналізує політичні та економічні потягнення теперішніх керівників, викриває їхню діяльність.

В Америці

ФЕДЕРАЛЬНА ТОРГОВЕЛЬНА КОМІСІЯ попереджує про купівлю дорогоцінностей на оголошення за дуже низьку ціну, бо вони можуть бути великим розчаруванням для покупця, що сподівається дістати добрий крам. Для тих, хто хоче навчитися про коштовності трохи більше, можна дістати надруковані дволисткові інформації без будь-якої оплати, пишучи на адресу: Federal Trade Commission, Sixth Street and Pennsylvania Avenue, N.W., Washington, D.C. 20580.

ДЛЯ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ХОЧУТЬ ДІСТАТИ ПРОФЕСІЙНІ відповіді на питання дієти, наприклад, що краще для організму, мед чи цукор? Чи фруктоза ліпше ніж цукроза? Чи дійсно корисні є волокна для нашого споживання і подібні відповіді, може писати по брошуру „Carbohydrates: The Inside Story", Корнел університету, виславши замовлення і суму 1,50 дол. на адресу IB 184 Cornell Distribution Center, 7 Research Park, Ithaca, N.Y. 14850.

АМЕРИКАНСЬКА РОДИНА ПЕРЕЖИВАЄ ВЕЛИКІ зміни в останніх часах. Про це пророчисто говорить статистика. Найновіший перепис населення виявив, що одна дитина з п'яти у віці нижче 18 років тепер живе в родині, що складається з матері, що самотня, або самотнього батька (рідше). В 1960 році, наприклад, така неповна родина була рідшим явищем, і тільки одна дитина з одинадцяти дітей жила з однією матір'ю або з одним батьком. В 1970 році було 47 розведених осіб на кожну тисячу одружених. Тепер на кожну таку тисячу припадає 100 розведених.

ГОЛОВНИЙ СУДДЯ ВОРРЕН БИРҐЕР ПРОСИТЬ Конґрес дозволити охоронцям з Верховного Суду носити вогнепальну зброю під час супроводжування кожного з дев'яти суддів Верховного Суду, коли вони кудись ідуть чи їдуть в офіційних справах. В. Бирґер зауважив у проханні, що озброєні охоронці стережуть Президента і членів Конґресу, а суддів Верховного Суду досі не охороняли озброєні поліцисти.

З ПОЛІЦІЙНОЇ СТАТИСТИКИ З'ЯВЛЯЄТЬСЯ пресумна картина брутальної злочинности по американських містах і особливо по т.зв. ґетто, де живуть самі чорні американці. У довгій статті „Чорні злочини — чорні жертви" в журнальному додатку до недільного видання щоденника „Ню Йорк Таймс" з 16-го травня, що її написав власний кореспондент цієї газети Лі А. Деніелс, інформується, що всі види злочинів найчастіше мають і напасником і жертвою чорних, відбуваються вони також найбільше в околиці радіюсом одної милі від мешкання напасника і жертви. На підставі статистики, зібраної Крайовим центром здоровельної статистики, чорні чоловіки у віці поміж 15-им роком життя і 44-им мають „незвичайно високу ймовірність" бути замордованими. Коефіцієнт убитих для чорних чоловіків є майже в п'ять разів більший, ніж для білих чоловіків у віковій ґрупі від 15 до 24-го року життя, і цей же коефіцієнт у сім разів вищий у іншій віковій групі, від 25-ти до 44-го року життя. Дослівно тут наведені такі числа: на кожні 100,000 чорних припадає 106 замордованих, а білих припадає на ту саму кількість — тільки 14,8 осіб. Ця страшна статистика примусила самих чорних розпочати акції своєї власної оборони від своїх таки одноплемінників і про це тепер багато пишеться.

ПЕРЕГОВОРИ ЗАСТРЯГЛИ НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ

Лондон, Велика Британія. — Прем'єр-міністер Марґарет Тачер обвинуватила Арґентину, що її речники зумисно здержують хід переговорів на форумі Об'єднаних Націй і заявила, що чергові два дні покажуть чи дійсно дійде до замирення в районі південного Атлантику, чи проблему Фальклярндських островів прийдеться розв'язувати при допомозі мілітарної сили.

Арґентинський уряд президента Леопольдо Ґальтієрі натомість каже, що це Велика Британія винна за довгориваючу кризу, бо вона, мовляв, не тільки не хоче признати жадного права на острови за Арґентиною, але загострює відносини кожноденним бомбардуванням арґентинських позицій, затоплюванням кораблів і вбивством вояків.

Вміжчасі британська королівська фльота, що її очолює літаконосець „Ґермес" з кожним днем наближається до берегів Фальклярндських островів і військові спостерігачі передбачують інвазію британських військових частин на острови, якщо кінцева фаза переговорів в ОН не принесе жадного успіху. На думку аналітиків, уряд Британії не хоче чекати на зимові місяці в південній частині Атлантику, бо це значно утруднювало б воєнні операції і має намір фалькляндську кризу розв'язати якнайскоріше.

Так звана воєнна рада, покликана до життя урядом Марґарет Тачер після інвазії на Фалькляндські острови арґентинських військових частин, проголосила виімковий стан, чи зглядно стан поготівля для британської фльоти, яка оперує в цьому районі світу, а головному командувачеві адміралові Джанові Будвардові були переслані всі повновласті уряду для приготування до війни з Арґентиною і реквізиції цивільної торговельної фльоти для перевозу більшої кількости війська в район південного Атлантику, якщо зайде така потреба.

Крім того британський амбасадор у Вашінґтоні розмовляє з речниками Державного департаменту і Пентаґону про евентуальну допомогу ЗСА.

Також друга сторона, тобто Арґентина, заявяє про свою готовість відбити кожну атаку британців кажучи, що якщо Велика Британія хоче війни, вона її матиме, але за це вона заплатить життям багатьох тисяч вояків. Арґентинський генерал Маріо Мендерез заявив, що арґентинські частини на островах знаходяться у виімково доброму стратеґічному положенні і готові відбити кожну британську спробу інвазії.

У світі

ПАПА ІВАН ПАВЛО II ПІД КІНЕЦЬ МИНУЛОГО тижня повернувся до Ватикану після довгої і вичерпуючої подорожі до Фатіми й інших місцевостей у Портуґалії. Святіший Отець, хоч втомлений подорожжю, але все у бадьорому настрою. Спочатку ще були надії, що подорож Папи до Великої Британії, запланована на 28-го травня відбудеться, але тепер настрої песимістичні, бо покищо не дійшло до полагодження конфлікту між Британією і Арґентиною за Фалькляндські острови, а Ватикан уважає, що у такій напруженій ситуації ледве чи було б доцільно Папі відбувати цю історичну, до речі, подорож. Переведені опити однією англійською газетою однак підтверджують, що більшість британців з нетерпеливістю очікують приїзду Папи в надії, що його приїзд закінчить війну між Католицькою і Англіканською Церквами.

МІНІСТЕР ТРАНСПОРТУ В ІТАЛІЙСЬКОМУ УРЯДІ Вінченсо Бальзамо заявив кореспондентам, що він наказав поліції і урядовим аґенціям перевести докладне слідство випадку з пасажирським літаком „Аліталія ДС-9", на покладі якого знаходилось 110 пасажирів і обслуга літака. Згаданий літак, їдучи з Міляно до Палермо в Сицилії, раптом попав правдоподібно під артилерійський вогонь італійських і американських військових частин, які переводили маневри у тій частині Італії. Обслуга літака була здивована, заскочена і перестрашена сильним розривом ракети у недалекій віддалі від літака і досі ніхто не може пояснити звідки ракета взялася і які частини її вистрілили. Міністер Базальмо зажадав від міністра оборони Леліо Леґоріо вияснення, чи дійсно ракету вистрілили військові частини, чи може це діло терористів з метою спровокувати фермент в італійському суспільстві.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКІ ГАЗЕТИ ПОІНФОРМУВАЛИ, що державний секретар ЗСА Александер Гейґ готується до чергової зустрічі з міністрому закордонних справ Совєтського Союзу Андреєм Ґромиком. Ця зустріч мала б відбутися в Ню Йорку в кінці червня, або на початку липня, коли тут відбуватиметься спеціяльна сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй у справі роззброєння. Останній раз обидва державні мужі зустрічалися в січні ц.р. в Женеві, але тоді їхні розмови перетворилися у гостру дискусію про справу Польщі й інші спірні справи. Під теперішню пору А. Гейґ перебуває в Брюсселі, де він брав участь в нарадах міністрів закордонних справ держав Північно-Атлантійського Союзу (НАТО).

ГОЛОВИ ЗАХІДНЬОЕВРОПЕЙСЬКИХ УРЯДІВ однозгідно заявили, що пропозиції президента Роналда Реґена про скорочення стратегічної нуклеарної зброї і його бажання зустрічі із совєтськими керівниками в тій справі, прийшли дещо запізно. Заяву Реґена, на думку західньонімецького канцлера Гельмута Шмідта, повторену ним в Юріка, Іллиной, треба було зробити декілька місяців раніше, тоді можна було б оминути непотрібних і шкідливих для Західньої Европи антинуклеарних демонстрацій, а що найважливіше, Захід міг вирвати ініціятиву про роззброєння із совєтських рук.

БИЛЛІ ҐРЕГЕМ, ЄВАНГЕЛИЦЬКИЙ проповідник, який у зв'язку з його виступами в Москві на так званій „конференції миру" став контроверсійною особою, заявив у Лондоні, що його подорож до Совєтського Союзу напевно викличе критику багатьох осіб в ЗСА, але він переконаний, що справа миру найважливіша. „Я проповідував Боже слово, — заявив Ґрегем кореспондентам, — і якщо б у цьому відошенні були якісь заборони, я не поїхав би був туди". Пізніше Ґрегем опублікував офіційну заяву, у якій говориться, що у багатьох випадках його критики зле інтерпретували його виступи. „Свобода є дуже релятивною річчю, — заявив Ґрегем, — бо в Америці, наприклад, також нема свободи у проповідуванні релігії в публічних школах, а учні не мають можливости вільно молитися, або голосно читати Біблію." Він натомість хвалив інші існуючі в ЗСА свободи.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to: "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J 07303

НЕ САЛТ — А СТАРТ

Президент Реґен ще раз відкинув суґестію ратифікувати у Сенаті американсько-совєтський договір, що застряг у Сенаті, — про „обмеження" стратегічної зброї (САЛТ II), та заявив ще раз, що він готов розпочати вже в червні цього року з совєтським президентським диктатором Леонідом Брежнєвим переговори про зменшення такої зброї, — отож за початковими літерами англійської назви це має бути „СТАРТ". Президент склав цю заяву на своїй останній пресовій конференції у четвер, 15-го травня ц. р. зробивши із справи зброєння чи пак роззброєння головну тему своєї короткої вступної заяви, після якої, як звичайно, прийшли запити у прерізних внутрішніх і міжнародних актуальних проблемах. Реґен правильно звернув увагу, що проти ратифікації САЛТ II заявився не тільки теперішній Сенат, в якому республіканці мають більшість, але й попередній, ще за урядування президента Картера, коли більшість мали там демократи. На запит журналістів, чи Президент не бере на увагу так звані конвенціональні збройні сили, зокрема наземні, в яких Совєтський Союз має величезну перевагу над такими же силами членських країн Атлантійського Союзу (НАТО), Реґен ствердив, що в цій справі вже ведуться затяжні переговори у Відні. Проблема забезпечення миру залежить не тільки від зрівноваження американсько-совєтської атомової потуги, але й від редукції совєтських ракет на середню віддаль,розташованих на території Східньої Німеччини й Чехо-Словаччини та на редукції совєтських наземних військ, головно панцерних дивізій, які вдесятеро більші за наземні війська держав НАТО.

Кожна пресова конференція кожного американського президента — це небуденна політична подія. На таких пресових конференціях, де присутні сотні висококваліфікованих політичних і економічних фахівців-журналістів, з'ясовується поточну і майбутню політику кожночасного американського Уряду. На таких пресових конференціях виявляється особиста здатність кожного президента, який мусить доказати, що він прегарно орієнтується в справах економіки, зокрема — як тепер — рецесії й інфляції, безробіття, високої відсоткової стопи, цілого комплексу соціяльного забезпечення, стану збройних сил в Америці й цілому світі, стану актуальних міжнародних проблем і конфліктів, як ось тепер — англійсько-арґентинської війни за Фальклядські острови. Кожночасний президент мусить мати не тільки всестороннє знання усіх цих різнорідних справ, але й дипломатичний хист, щоб не сказати чогось, що негайно підхопила б американська й міжнародна преса-радіо-телевізія і не коментувала на свій лад. Від державницького досвіду, від політичного стажу кожночасного президента залежить, як він „здає іспит" на таких пресових конференціях.

Роналд Реґен був не тільки талановитим фільмовим актором, але й телевізійним коментатором, поки зактивізувався в політичному житті. Він був двократно губернатором найбільшого американського стейту Каліфорнії, у тому трудному часі, коли велася ще В'єтнамська війна й по всій Америці відбувалися масові противоєнні демонстрації. Тому Роналд Реґен має за собою великий державницький досвід, має свободу поведінки з представниками часописів і радіотелевізійних станцій різних політичних напрямків, має теж подивугідну пам'ять щодо статистичних дат і цифер, не послугуючись у своїх відповідях будь-якими записками чи підповіданнями своїх дорадників.

Очевидно, що на тій останній пресовій конференції у Білому Домі приявних представників американських засобів масової інформації найбільш цікавили справи актуальної економіки, особливо справа затяжної суперечки між Білим Домом і Капітолем довкола найближчого державного бюджету з його великим дефіцитом, справа найбільшого від кінця Другої світової війни безробіття, справа проєктованого Президентом зменшенням прибуткового податку чи суґерованого опозицією збільшення такого податку. Роналд Реґен — людина дуже послідовна і дуже вперта, але теж він прагматист і знає, що треба шукати компромісу там, де не можна перевести свій плян на сто відсотків. Він виявився теж зручним грачем у розгрі з конґресовою опозицією — він уміє вигравати консервативних демократів проти їх ліберальних однопартійців, як теж лявірувати між двома крилами власної Республіканської партії — щоб не наразити собі ані її консервативного крила, ані поміркованого, бо тільки від єдности Республіканської партії плюс підтримка від правих демократів і незалежних може запевнити йому перевибір на наступну каденцію.

Покищо Уряд Роналда Реґена при всій дуже важкій і складній внутрішній господарській та міжнародній ситуації – має добрі шанси, завдяки здатности і зручности теперішнього Президента.

Б. Цимбалістий

ЗА СТВОРЕННЯ ВИХОВНОГО ФОНДУ ПРИ УНСОЮЗІ

Одним із завдань, що його українська громада як слід не виконує, є національне виховання української молоді. Проте це одне з найважливіших завдань, бо від його здійснювання залежить життя або смерть нашої групи в Америці і взагалі всієї української еміґрації. Ідеться про саме існування свідомої себе самої етнічної групи і про здійснювання тих завдань супроти батьківщини наших предків, що на цю групу наклала історія.

Про спад числа учнів в українських цілоденних школах і в школах українознавства в нашій пресі вже появилося чимало алярмуючих статтей. Виглядало б, що наша громада цим станом стурбована й почне якісь конкретні заходи, щоб його змінити. На жаль, дійсність — інша. Крім нарікань та апелів до сумління, нічого не робиться, щоб поліпшити стан нашого шкільництва і системи національного виховання нашої молоді.

Весь тягар національного виховання дітей спадає на батьків. Вони оплачують українські школи, літні табори, кожної суботи на протязі багатьох років возять своїх дітей до тих шкіл, чи до організацій молоді, купують їм потрібні однострої, книжки тощо. Треба висловити подив і признання за патріотизм і жертвенність тих батьків. Рівночасно важливо собі усвідомити, як байдужою є українська громада до цієї справи. Ті, які не мають дітей, не дають ані цента на національне виховання української молоді, хоча воно не є особистою справою батьків, але цілої спільноти, яка хоче себе зберегти.

В американській суспільності кожний власник землі, чи хати платить шкільний податок. Платять його всі, й ті, що мають власні діти і ті, що їх не мають. Крім того хто має і хто не має власности, платить федеральні та стейтові податки, частина яких іде на виховні цілі.

Так треба би теж поставити справу виховання нашої молоді. Громадянство мусить себе на цю ціль оподаткувати. Зібрані фонди можна б зуживати на підтримку шкіл, щоб в той спосіб зменшити оплати батьків або і звільняти від оплат тих, хто не є в стані платити. Я є певний, що значна частина українських дітей не ходить до українознавчих шкіл і не іде до літніх таборів,бо за них треба платити. За зібрані фонди можна б видавати підручники та різні навчальні матеріяли, оплачувати прогулянки дітей до українських установ, оплачувати вишкільні курси для учителів, видавати виховний журнал для учителів і батьків і т. п.

Такий загальний річний податок не мусить бути високий: він може виносити таку мінімальну суму, як 5 долярів від родини. Навіть за таку суму можна багато зробити для справи виховання нашої молоді.

Такий виховний фонд можна би створити і без особливої збіркової кампанії, але використовуючи адміністративно організаційну структуру наших громадських організацій. В попередній статті („Свобода", ч. 90, 15-го ц. р. була мова, як УНСоюз вміло використовує забезпеченевий бизнес для служіння громаді і для виконування різних загальнонаціональних завдань, в тому й виховних. Продаючи різдвяні картки УНС збирає кільканадцять тисяч долярів на стипендії для студентів. Із своїх фондів він доплачує до втримання Союзівки, яка стала місцем відпочинку й зустрічі для нашої молоді.

Тут пропонуємо, щоб при УНСоюзі постав Виховний фонд, до якого складали б по 5 долярів річно не всі члени, але тільки один член від родини. Інакше родина, в якій п'ять осіб мають забезпечення в УНСоюзі,мусіла б платити п'ять разів більше ніж родина, в якій тільки одна особа є членом. Якщо рахувати Український Народний Союз в об'єднанні з Українським Братським Союзом, — яке - маємо надію — здійсниться-матимемо біля 100 тисяч членів, можна припускати, що вони репрезентують яких 50 тисяч родин (і самітних). Тих 50 тисяч родин (і самітніх), додаючи 5 долярів річно до своєї щорічної вкладки до УНСоюзу, зібрали б 250 тисяч долярів кожного року. За таку суму можна значно допомогти нашим школам, організаціям молоді. До такого фонду могли б надсилати свої окремі пожертви ті, які розуміють значення національного виховання і готові самі більше допомогти, або ті,які не є членами УНСоюзу.

Більшість наших громадян, мабуть, не відмовилися б жертвувати по 5 долярів річно від родини до Виховного фонду, якби хтось особисто до них звертався, якби знали вони куди ці пожертви слати і бачили на що вони призначені, що з ними робиться. Тому, використовуючи послуги секретарів відділів об'єднаного Братського Народного Союзу, повинно бути легше зібрати по 5 долярів від родини. Їх можна б вплачувати при нагоді вплати свого річного внеску до Союзу. Отож Виховний фонд можна б створити без витрати часу і зусиль на збіркову кампанію , без потреби орґанізування окремого бюра. Єдиним видатком було б, мабуть, оплачування однієї канцелярійної сили, щоб записувати в окреме конто всі внески до Виховного фонду.

(Закінґення на стор. 6)

Людмила Волянська

„Адольф Гітлер боронить свою політику"

Прізвище цього псевдолюдського індивідуума знову пригадалося в дні місяця квітня кілька разів на сторінках найбільш почитних друкованих органів, як і на хвилях радіо, телевізії, на сторінках книжок, чи навіть з театрального кону. І не диво: народився Адольф Гітлер під знаком „Барана", 20-го квітня (йому б було тепер 93 роки), і його уродини вирішили відзначити (як знаємо з вістки хоча б у „Свободі" з вівтірка, 4-го травня, „Російські фашисти демонстрували у Москві" за вісткою з„Ню Йорк Таймсу", що мала ще більш вимовний заголовок: „прогітлерівське віче провалилося в Москві") навіть його симпатики у столиці Совєтського Союзу. Їх там було щоправда всього до сотні молодих осіб, а не якісь страхітливі тисячі, сотні тисяч чи мільйони.

Але світ стурбований був тим чимало і не один, хто зазнав на собі „опіки" Гітлера, жахнувся на такий пієтет до Адольфа, який все таки виникає в деяких людей бодай в цей один день у році. Також це явище пієтету до фюрера відоме не самим німцям і не якраз росіянам (як про це є у згаданій вістці), а серед багатьох інших країн і народів.

Не забули Гітлера і в ЗСА чи в Англії. І ось малий доказ того: в поширеному й популярному журналі „Нюзвік" з 26-го квітня у розділі „Книги" пише відомий журналіст і критик Пітер С. Прескот рецензію на книжку-повість „Перевіз Адольфа Гітлера до Сан Крістоба л", що її написав Джордж Стайнер, славнозвісний американський літературний критик і критик культури, автор „бестселлерів". Книжку видало видавництво Саймон і Шустер, має вона 170 сторінок і коштує 13.50 дол.

Прескот у тексті своєї рецензії не дивується, що Джордж Стайнер взявся за повість, бо він писав їх і раніше, але його все таки здивувала „відбивна", пункт відправи такої літературно-культурної величини і незаплямленої ваги письменника, як саме в цій новелі . Бо звичайно, — каже Прескот, — так пишуть автори „тріллер'ів", ті, що пишуть „потрясаючо-сенсаційні" книжки. Має Прескот застереження й до інших аспектів цього найновішого твору Стайнера, що, додам вже тут — дуже швидко по появі на книжковому ринку дочекався в Англії сценічного втілення. В Лондоні з великим успіхом іде п'єса „Перевіз.." („Portage"), повна англійська назва твору — „The Portage to San Cristobal of A. H.."

Ось сюжет книжки: одержимі місією відплати за кривди, заподіяні Гітлером европейським жидам і людству взагалі, п'ять жидівських хлопців-бойовиків пробираються в неймовірно тяжких умовах безконечними дорогами і хащами непрохідними по Амазонських джунґлях у пошуках Гітлера, який — як їм стало відомо — скривається десь тут. У страшній дикій пущі й нетрях вони знайшли його ледве животіючого і вже 90-річного діда у злиденній норі. І це був чоловік, якого вони називали „одним із пекла". Він ледве дихав і був „мовчазний як Яґо під кінець трагедії „Отелло".

Сама подорож у ці забуті Богом нетрі була справжніми тортурами для п'яти цих жидівських зелотів, а вже поворот звідти до цивілізації — вони знали — буде ще тяжчим, якщо їм вести зі собою Гітлера, щоб його поставити під справедливий суд(на суд вже чекав увесь світ, цими молодими одержимими зацікавлений), бо старого і немічного Гітлера треба буде нести на власних плечах — інакше він не витримає подорожі.

З властивою йому майстерністю змальовує Стайнер всю подію, вживаючи відомих прийомів — не давати характеристики своїм персонажам, а вживати їх дуже не конвенційно лише за „голоси", які висловлюють своє ставлення до подій і ситуацій. У цій повісті, — пише Прескот, — як і в есеях, Стайнер зацікавлений арґументом, як таким. Цей арґумент висловлений у темі: „якщо б Гітлер був живий тепер, що його присутність означала б для нас? Інші письменники і автори — каже критик — вже натякали, що прихід Ісуса Христа спричинив би універсальну консттернацію; так само, за Стайнером, були б присоромлені всі в світі поворотом Гітлера".

У повісті оці одержимі місією покари Гітлера зелоти, наприклад, не сміють навіть дозволити собі поставити запит, несучи Гітлера на своїх спинах, попечених, в пухирях і ниючих від болю ще й від тягару, — чи їхнє страждання, їхня мука має „практичне оправдання". Вони йдуть вперед, бо весь світ чекає на їх поворот з Гітлером.

Тут лунають голоси різних осіб, які пояснюють ситуацію: це і російський знавець справи і французький гітлерівець, і вояк з колишньої німецької армії, що захопила була всю майже Европу. Тепер він втілення „культивованого урбанізму..."

Серед всіх цих спогадів про збайдужіння і потульництво цих всіх гітлерівських ступайків насильно вривається мотив — перспектива вислухати самого Гітлера про себе. І ось ці жидівські хлопці, самі близькі до повного виснаження і майже непритомности, влаштовують трибунал у джунґлях над своїм полоненим. Вони свідомі того, що, як жиди, вони є дітьми слова, і

(Продовження на ст. 3)

Володимир Левенець

НАЇВНІСТЬ ПОЛІТИЧНОГО ДУМАННЯ

Немає найменшого сумніву, що свою „мирну кампанію" кремлівські можновладці, зокрема Політбюро і ЦК КПСС, використовують передусім для посилення антиамериканської пропаґанди і удару по теперішньому Уряді президента Роналда Реґена, який ще у передвиборчій кампанії заповів, що намагатиметься відновити престиж З'єднаних Стейтів Америки і поставить наголос на дозброєння ЗСА, щоб таким чином перекреслити підступні намагання комуно-московських імперіялістів накидувати їхню комуністичну систему одній за одною країнам вільного світу.

Уся ця так звана мирна кампанія ведеться двома основними шляхами: внутрішнім переконуванням населення СССР, що висунені Леонідом І.Брежнєвим на XXVI з'їзді КПСС ініціятиви є реальними і здійснимими, якщо б їх захотіли прийняти капіталістичні держави світу; і на зовнішньому, щоб „доказати", що Америка приготовляється до „аґресивної війни" супроти Совєтського Союзу і країн „соціялістичної співдружности" взагалі, тому СССР повинен, мовляв, бути все готовим, щоб „відбити наступ ворога". Цією інтенсивною пропаґандивною кампанією кремлівські диктатори переконали навіть деяку частину західніх політиків, які кажуть, що сов'єтська навіть нуклеарна, зброя є зброєю оборонною, а західня, зокрема американська і країн НАТО — аґресивно-наступальною. Прикладом, що так воно є, а не інакше, можуть послужити події в Европі, де „мирні пропозиції" СССР викликали цілий ряд опортуністичних заяв европейських впливових політичних діячів і терпку критику на адресу Вашінґтону, за його відмову вести мирні переговори на базі совєтських пропозицій".

В Америці також ніколи не бракувало своїх опортуністів і пацифістів, які, прикриваючись небезпекою воєнного конфлікту, готові піти на всякі поступки в користь СССР. Наглядним прикладом існування цього опортунізму в ЗСА, може служити виступ президента Р. Реґена в університеті в Юріка, Іллиной, під час якого Президент ЗСА запропонував, щоб обидві країни — ЗСА і СССР — скоротили свою стратегічну нуклеарну зброю, враховуючи при тому совєтську перевагу у цій зброї, яка постала вміжчасі.

Зараз після цього совєтське пресове аґентство ТАСС, займаючи становище до виступу президента Р.Реґена, тим разом не виступило, як це звичайно буває, з власним коментарем і критикою, але широко використало становище до цієї справи і коментарі противників політики теперішнього Уряду, зокрема критичні завваги колишнього державного секретаря в Уряді президента Джіммі Картера Едмунда Маскі і претендента на президентське крісло сенатора Едварда Кеннеді. Обидва вони, а також інші демократи, прихильники договору САЛТ II, зараз таки після виступу Президента натякали, що Совєтський Союз, правдоподібно, не прийме пропозиції ЗСА, бо вона, мовляв, „кривдяча для СССР". ТАСС, перефразовуючи Е.Маскі каже, що теперішні пропозиції Реґена підривають основи раніших роззброєневих старань і унеможливлюють підписання договору про скорочення стратегічної нуклеарної зброї САЛТ II, а радше мають на меті забезпечити збройову перевагу ЗСА над СССР.

Е.Кеннеді переконаний, що пропозиції були зроблені тільки для цього, щоб дати можливість Урядові продовжувати пляноване дозброювання і випередити СССР у модерних, зокрема пересувних і літаючих ракетах.

У цьому випадку демократи не послухали навіть голосу свого колишнього президента Картера, який, розмовляючи у Стокгольмі з кореспондентами заявляв, що він також пропонував Брежнєву у Відні накласти мораторіюм на продукцію нуклеарної зброї і відмовитись від ужиття сили у розв'язці складних міжнародних питань. Брежнєв тоді категорично відмовився від розмов на цю тему, сказавши, що він мусить закінчити розміщення совєтських ракет типу „СС-20" у Центральній і Східній Европі. Чому ж тоді Маскі, Кеннеді й інші прихильники САЛТ II, не виступили з критикою совєтського диктатора, а радше навпаки, настоювали з усією силою на підписання дуже рисковного і небезпечного для ЗСА договіру САЛТ II ?

Отже, не зважаючи на це, що в американській зовнішній політиці, щораз виразніше висувається справа — діяти з позицій сили і за всяку ціну вирівняти мілітарну потугу із Совєтським Союзом, який все ще веде аґресивну політику супроти вільного світу, доказом чого є його інвазія, починаючи з 1956 року, в Мадярщині, Чехо-Словаччині, Афґаністані і його військові активності на всіх майже континентах, — в Америці все таки знаходяться ще досить сильні опортуністичні сили, які готові співпрацювати з дияволом, задля бизнесу і задля заспокоєння своєї ні-

(Продовження на ст. 4)

О. митр. Богдан Ганушевський

РЕҐЕНСБУРҐ — ПРИБІЖИЩЕ СКИТАЛЬЦІВ

III

Та ми йшли за навчанням Христа, який сказав. „Коли ви зробите щонебудь одному з цих моїх братів малих, ви це зробили Мені". „Люби Бога цілим своїм серцем... Люби ближнього свого, як себе самого..." отже любов була тим поштовхом, що заставляла нас діяти для добра душі й тіла наших однокровних братів і сестер, що були в крайній потребі.

Душпастирем для українців католиків у Реґенсбурзі був о.Омелян Шараневич, що відправляв у церкві, здається оо. Капуцинів та доїздив до інших осередків, де жили українці. Для православних українців душпастирем був о. протоієрей Володимир Шевчук. Коли ж створила Апостольська Столиця свою Адміністратуру й Візитатуру в Мюнхені, що її очолив о. Микола Вояковський, всюди почали поставати осередки душпастирств, зокрема в повітових містах нашої подвійної области. Для кращої вигоди скитальців, після відкриття оселі Ґанґгофер у Реґенсбурзі, о. О. Шараневич відкрив римо-католицьку церкву св. Віта біля оселі, де й відбувалися усі Богослуження, що їх відправляли наші священики. За ревну діяльність Апостольський візитатор іменував о. Шараневича завідателем деканату. Щоб виконувати мою головну службу Богові і людям я приголосився на сотрудника й хоч мав багато праці в УОДК я старався виконати всі доручення о. Шараневича, а пізніше о. декана Евстахія Гайдукевича. В неділі й свята церква св. Віта була вщерть наповнена скитальцями на кількох св. Літургіях, а то й щодня. Скитальці випрошували в Бога кращої долі, однак деякі з них померли, не дочекавшись вільного й достатного життя у заморських країнах. Вони спочивають на цвинтарі біля церкви, а їхні гроби є пам'яткою по українцях, що колись жили, молилися і працювали в оселі. Та чи на довго?

Управа УОДК доручила керівництву УТҐІ зайнятися видаванням тижневика. Ось так, 1-го листопада 1945 почало появлятись „Слово", друковане в місцевій друкарні черенками, що їх привезли зі Східньої Німеччини крадьки через границю два наші молоді, тоді, поети Леонід Полтава й Леонід Лиман при допомозі одного з наших шоферів, що мав своє вантажне авто. Вони оба працювали в час війни в „Дозвіллі", в редакції цього журналу для українських примусових робітників у Пляуені, і знали всі входи і виходи. Пляуен тоді було вже під совєтською окупацією. Пізніше, після перебрання Управою УОДК редакції і адміністрації „Слова" цей часопис перейменовано на „Українське Слово". Цей тижневик був першим українським часописом у Німеччині в повоєнні роки.

Бракувало ще організації молоді. З ідеєю зорганізувати Пласт я звірився Управі УОДК, однак деякі члени були проти того, щоб я організував Пласт, бо це могло б уплинути від'ємно на видатність моєї праці в УОДК. Тоді я почав розглядатися за організатором, однак той, що був моїм кошовим й співтоваришем у тюрмі після розв'язання Пласту відказався, мовляв, „я вже виріс з коротких штанів ..." Більш-менш відказалася подібними словами відома пластунка зі Львова. Прийшлося мені самому братися до діла, як колишньому провідникові Пласту в Галичині та основникові Пласту на Лемківщині. По нараді з референтом молоді інж. В. Приймаком я почав організувати пластові гуртки, в чому мені дуже допоміг колишній пластун 11-го Куреня Юнаків у Станиславові, таки інж. Приймак. Так незабаром постали хлоп'ячі й дівочі гуртки в гімназії, які ми оба вели, приготовляючи їх до І-ої пл. Проби. Новацтвом зайнялася Анастасія Смеречинська, шуринка інж. Приймака. І так постав Пласт, що скоро розрісся у велику і сильну організацію. Започаткував я його в липні 1945 року. Після оснування гімназії в липні діти не мали вакацій, бо їх досить мали до того часу. Юнацтво склало свою першу пластову Пробу на початку березня 1946 року після вишкільних курсів у недалеких лісах під час одноденних таборів, а складання пластової Обітниці відбулося 21-го березня 1946 в першому Дні Весни під час прегарного Свята Весни в лісі біля Реґенсбурґу. Під час першої пластової Конференції, що відбулася у Мюнхені 26-28-го жовтня 1945 року,де ми нараджувалися як би заснувати Пласт у Німеччині, я здав звіт про оснування Пласту в Реґенсбурзі ще в липні і подав число пластових Гуртків. Пізніше цей Пласт у Реґенсбурзі розрісся і мав усі чотири Улади. В Реґенсбурзі відбувся Третій Пластовий З'їзд на якому, після нового статуту, обрано Пластову Раду. Мене іменувала Головна Пластова Команда тимчасовим Обласним Комендантом з огляду на мої численні обов'язки. Пізніше Обласним Комендантом був іменований пл. сен. Михайло Іваненко після мого переїзду до Міттенвальду. Реґенсбурґ вибився на одне з перших місць у релігійній, суспільній і політичній діяльності завдяки глибоко ідейним початкам. Яких чотири роки тому написав до мене проф. Олександер Бережницький з Баффало, Н. Й. що він, на доручення Головної Пластової Булави,збирає матеріяли до Історії Пласту. Він винайшов, що першим Пластом основаним у Німеччині, був Пласт у Реґенсбурзі завдяки УОДК. Я відписав йому, даючи відповідні пояснення.

Одного дня я запитався полковника Поспішила,яка буде розв'язка проблеми втікачів. Він коротко і ясно відповів: „Ви всі поїдете до ЗСА й інших заморських країн, хто куди схоче. Ми виробляємо пляни переселення усіх скитальців, що будуть здорові й навчаться якогось практичного, для нових обставин, фаху, що підходив би до умов даної країни. Скажіть своїм нехай учаться по-англійському, щоб не мати клопоту з трудноща ми мови". Все це я переказав Управі УОДК, а вона при допомозі часопису скитальцям.

У жовтні 1945 року я довідався, що полковник Поспішил від'їжджає. Хоч ми опинилися під опікою УНРРА-жаль було прощати нашого доброго приятеля, що так щиро нами зайнявся, опікувався нами й нам допомагав. Управа УОДК купила в одної з наших селянок прекрасний, вишиваний чорною і червоною волічкою на грубій панамі, великий обрус на стіл і ми разом з Степанією Нагірною та її донею поїхали до Головної Квартири Військового управління; я сказав кілька прощальних слів, висловлюючи нашу вдячність в імені всіх скитальців, а доня С. Нагірної вручила полковникові Поспішилові обрус, за що він був невимовно вдячний. Тепер цей наш добродій живе в Небрасці й ми втримуємо з ним постійний контакт. На просьбу Комітету колишніх жителів оселі Ґанґгофер він

(Закінґення на стор. 6)

БУДІВНИЧІ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В 1981 РОЦІ

Український Народний Союз з гордістю представляє своїх найкращих діячів, будівничих зорганізованої української громади в ЗСА і Канаді. Цим вони допомогли новим тисячам українців придбати конечне життєве забезпечення — основу тривалости родини та її добробуту. УНСоюз складає їм признання і подяку та сподіється, що приклад цих заслужених союзовців стане заохотою для інших до такої ж відданої праці для дальшої розбудови Українського Народного Союзу.

Тільки у великій, зорганізованій громаді наша сила і майбутність!



І. Гаврик 445 — 137 | Квітка Стецюк 25 — 41 | Христина Фуга 269 — 38 | М. Турко 63 — 34 | А. Джула 161 — 33 | А. Слюсарчук 174 — 33 | В. Гавриляк 316 — 33 | В. Літинський 341 — 33



М.Ольшанський 51 — 32 | А. Іванюк 106 — 29 | В. Пастушик 231 — 29 | Й. Чабан 242 — 28 | В. Семків 379 — 28 | І. Петрунцьо 78 — 26 | М. Сорока 136 — 26 | І. Гаврилюк 360 — 26



Е. Притула 337 — 23 | Стеля Федик 292 — 22 | І. Одежинський 153 — 21 | М. Юзенів 194 — 20 | Дарія Цапар 347 — 17 | Марта Кордуба 496 — 17 | Олена Олек 22 — 16 | І. Блиха 42 — 16



Ґльорія Пащин 125 — 15 | В. Білик 170 — 15 | В. Осадчук 172 — 15 | Олександра Дольницька 434 — 15 | М. Крика 237 — 14 | І. Чопко 271 — 14 | І. Малко 320 — 14 | М. Каркоць 345 — 14



Д. Пищ 458 — 14 | Л. Блонарович 34 — 13 | Т. Сливінський 59 — 13 | В. Винницький 239 — 13 | В. Шаран 407 — 13 | Є. Омельченко 451 — 13 | Текля Мороз 465 — 13 | С. Іваницький 276 — 12



І. Данківський 375 — 12 | П. Тарнавський 375 — 12 | Л. Вовк 444 — 12 | Анна Гарас 47 — 11 | А. Ціздин 55 — 11 | Марія Гаравус 127 — 11 | Стела Раси 171 — 11 | Марія Душник 293 — 11



М. Захарко 349 — 11 | С. Чума 361 — 11 | Й. Ярема 372 — 11 | Р. Припхан 399 — 11 | Д. Марцінюк 502 — 11 | М. Хомнаичук 5 10 | Марія Кульчицька 8 — 10 | П. Шевчук 13 — 10



В. Яців 32 — 10 | М. Шеремета 70 — 10 | І. Пригода 200 — 10 | Т. Кубарич 217 — 10 | П. Ліщак 230 — 10 | М. Нич 397 — 10

Знімок не прислали: 1. Р. Татарський (94) — 42 чл.; 2. Маргарета Гентош (305) — 22 чл.; 3. О. Зинюк (15) — 12 чл.; 4. Марія Нечай (451) — 12 чл.; 5. Б. Одежинський (216) — 11 чл.; 6. Ґльорія Толопка (267) — 11 чл.; 7. Дарія Оріховська (353) — 11 чл.; 8. М. Крумшин (60) — 10 чл.; 9. Н. Драпала (96) — 10 чл.

Прийняття з українською тематикою



Ансамбль „Червона Рута": Яруся Гайдук, Беверлі Савчак, Марія Міллер, Тетяна Бойцун, Ляриса Барабаш й Орися Палюх

У четвер, 8-го квітня, в хаті подружжя Віллям і Ляриси Темпл, в Атланті, відбулася гостина з українською тематикою для дружин консулів, дипломатів і голів міжнародних фінансових інституцій стейту Джорджія. Прийняття відбулося на прохання місцевої комісії міжнародних відносин, яка звернулася до п--ва Темпл як також до популярного в Атланті ансамблю бандуристок „Червона Рута", щоб ширше поінформувати ці міжнародні кола про українську культуру та історію.

Понад сто гостей, між ними представники консулятів Австрії, Великої Британії, Канади, Японії, Таїлянду, Чіле, Бельгії, Західньої Німеччини, Перу, Китайської Республіки, Венесуелі, Франції, Італії, Еспанії, Уруґваю, Фінляндії, Ізраїля, Єгипту, Мехіко, Туреччини і Швайцарії прибули, щоб вислухати цікаві доповіді, звидіти колекцію українського мистецтва, насолоджуватися музикою бандури і коштувати необмежену кількість українських печених страв.

Програму, яка була розділена на дві частини—розвідуюча і мистецька, приготовили члени ансамблю „Червона Рута". У першій частині програми було коротке пояснення історії української держави і теперішньої проблематики українців в Україні і діяспорі.

До мистецької частини вибрано три ділянки для докладнішої інформації: вишивки, писанки і музика бандури. Вміло і цікаво розповідала про реґіональні стилі вишивання, звичаї, сполучення з уживанням вишивок та примінення ї до сучасного одягу Тетяна Бойцун. До ілюстрації була уложена обширна виставка вишивок народних строїв і видань на ці теми. Особливо на цю точку, щоб ближче познайомитися з українськими вишивками, прибула мистець текстилів Май Мелтроп, дружина світової слави дереворізбаря Едварда Мелтропа.

Українські писанки та їх тисячолітні традиції були темою доповіді Орисі Палюх Фішер, котра також уложила варстат-демонстрацію, щоб точно пояснити писанкарство. Гості милувалися виставками писанок і виявляли велике бажання опанувати це мистецтво.

Цікаво було, що присутні зі східних країн, особливо Японії, були добре поінформовані про українську історію, минулу і сучасну,

Ансамбль бандуристок артистично і технічно вміло виконав українські сучасні і традиційні пісні, а між ними „Виростеш ти, сину" сл. В.Симоненка з деклямацією Тетяна Бойцун і Вязанку українських народних мелодій, блискуче співала сольові партії Марія Сьвінціцка-Міллєр. Присутні обдарували ансамбль довгими і гучними оплесками.

Відповідні пояснення про інструмент бандуру і його національне значення для України та про музичні точки давала директор ансамблю Ляриса Барабаш-Темпл, котра також керувала програмою дня.

Під час гостини присутні підходили до буфету, стола, заставленого українськими перекусками і солодкими пиріжками, рогаликами, різнорідними тортами тощо. За поміч і пораду у приготуванні цих страв велика подяка належиться Любі Кучмак,

При відході всі висловили велике зацікавлення і захоплення цілістю імпрези, а особливо ентузіязмом молодих українок і любов'ю їх до свого походження.

Н.Н.

У Клівленді відкриють цвинтар для вояків УПА

Ще минулого року члени клівлендського Відділу Товариства колишніх Вояків УПА ім. ген. Шухевича задумали сорокові роковини започаткування на північнозахідніх землях Української Повстанської Армії відзначити якоюсь тривалою пам'яткою. Після порозуміння з колишніми вояками в інших осередках прийнято за ціль виконання проєкту створення окремого упівського цвинтаря в Пармі і побудову на нім вояцького пам'ятника. Цей плян формально узгіднено 18-го липня 1981 року, в часі похорону в Ню Йорку колишнього старшини УПА Скали — д-ра Богдана Гука. Відділ Т-ва, а головно член його Управи Іван Оліяр приступив до здійснення задуму. Завідуючий українським католицьким цвинтарем свв. апп. Петра і Павла в Пармі о. шамбелян Лев Тимків радо виділив у західній частині цвинтаря терен на окремий цвинтарик для упівців з місцем на 66 могил, в осередку якого на площі шістьох гробів поставлять пам'ятник.

Проєкт такого пам'ятника „Вічна слава воїнам" виготовив колишній вояк УПА, тепер відомий скульптор у Ню Йорку Михайло Черешньовський у формі стилізованого обеліска (13 стіп на 2 стопи) завершеного вояцьким хрестом з відзнакою УПА, з написами українською та англійською мовами. Виконання цього пам'ятника вагою 13 тонн з чорного арабського ґрантіту доручено канадській фірмі в Торонто.

Таким чином на американській землі постане новий національний заповідник, що нагадуватиме нащадкам про кращих синів народу, які в найтяжчий час Другої світової війни посягли по зброю і партизанкою боролися проти двох ворогів-окупантів. Посвячення пам'ятника має відбутися у половині жовтня у свято патронки Покрови.

Для зібрання фондів на нараді 20-го березня створено 22-членний Громадський комітет будови пам'ятника воїнам УПА у Клівленді під проводом мґра Степана Воляника. З-поміж присутніх представників товариств вибрано до Комітету: Івана Оліяра, Теодора Гайдука, голову Об'єднання кол. вояків УПА, і Павла Голика на заступника голови, Дмитра Струса і Софію Буру на секретарів, Ярослава Цьобана - скарбником, Володимира Стригуна - організатором, Степана Кікту - інформатором, Михайла Моця - господарем, та членами: П. Венґрина, А.Вільшанського, інж.-арх. З. Городиського, С.Зорія (голову Т-ва), Г. Карася, Т.Колосівського, В.Корнацького, М. Поглід, М.Почтара, П.Райцу, Б.Семкова і д-ра Б. Футея.

Комітет зачинає посилену збіркову кампанію, а шанування поляглих у часі Зелених Свят стане догідною спонукою до жертвенности на будову пам'ятника в честь воїнів УПА. Для місцевої популяризації збірки Комітет влаштовує у неділю, 6-го червня, фестин у знаному городі парафії св. Андрія в Пармі, під час якого, крім розваги, можна буде скласти пожертви та оглянути фундамент під пам'ятник на сусідуючому цвинтарі.

До здійснення пляну потрібно придбати, крім існуючих уже фондів, ще 20,000 долярів і то впродовж половини року. Тому Комітет інформує про розпочаття кампанії і прохає громадян щедро відгукнутися на його звернення у пресі чи поштою та під час відвідин збірщиків. Комітет вірить у скору, таку неохідну допомогу громадянства.

Цей цвинтар буде місцем поховання колишніх упівців із середніх стейтів Америки, а також з інших районів. На ньому спочивають уже численні борці за волю України, в тому й комендант бою під Крутами 29-го січня 1918 року полковник Аверкій Гончаренко (1890-1980 рр.)

Степан Кікта

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОБ'ЄДНАНОГО КОМІТЕТУ

Ню Йорк, Н. Й. — В суботу, 22-го травня ц.р., о год. 4-ій по полудні, тут в Українському Народному Домі, при 140-142 Друга авеню (кімната ч. 23), відбудуться звичайні загальні збори Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій — Відділу УККА із звичайним порядком нарад та вибором нових керівних органів на 1982-83 рік. Президія Управи, яку тепер очолюють інж. Михайло Шпонтак, голова, і мґр Осип Рожка секретар, інформує, що право участи у зборах прислуговує представникам організацій — членів КОУАО: один делеґат від 100 членів, двох представників з членством 100 й більше. Членську вкладку у висоті 10 долярів, можна буде заплатити при вході на залю нарад.

ВЕЧІР В ПОШАНУ В. ІВАСЮКА

Ню Йорк, Н. Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 21-го травня ц.р., в год. 7:30 вечора, тут у приміщенні цього Клюбу, при 136 Друга авеню, у третю річницю трагічної смерти композитора Володимира Івасюка — відбудеться Вечір в його пошану.

У програмі беруть участь Еваліна Белюць — драматична акторка, Олексій Журба — драматичний актор-режисер та Леонід Вербицький — пяніст-композитор.

Пам'яті Миколи Демка



Св.п. Микола Демко

Великий жаль огорнув українську громаду вільного світу, а особливо місто Сіетл, Вашінгтон, з приводу смерти 7-го березня 1982 року довголітнього голови Українського Народного Союзу 496-го Відділу. Св.п. Миколи Демко народжений в Канаді від батьків, українських піонерів, які прибули до Альберти, Канада, з Буковини. Він на протязі всього свого 75-річного життя з подивугідною вітальністю зберіг найкращі, найбільш характерні риси українського народу — високу християнську мораль, доброзичливість, сердечність та широку гостинність — прийняти та пригостити в своїй хаті кожну людину. Св.п. М.Демко „ніколи не бачив величавої, мавками завороженої природи України. Він не виростав в гаях, наповнених вдень і вночі пташиним співом, не купався в прозорих, теплих річках і озерах України, не дихав повітрям, наповненим ароматом меду і достиглих овочів"...Проте всюди, де він жив, його знали, як великого ідейного патріота України.

Обоє вони з дружиною Єлизаветою були будівничими катедри св. Івана в Едмонтоні, засновниками церкви в Сієтлі. Останніх 30 років свого життя він прожив в Сієтлі, був одним з організаторів Українського Народного Союзу, Відділу 496-го, та був його головою на протязі 20 років.

Відділ цей знамений тим, що від нього почалося все українське життя на далекому заході; він був соборником, втішався повагою й любов'ю всіх українців. Його хата була завжди до вжитку проб хору, зборів, зустрічей приватних святкувань, рік-річних традиційних спільних свят-вечорів. Хата Демків завжди була гарна й затишна. Це все привело до створення Українського-Американського Клюбу, об'єднуючого центру в місті Сієтлі. УАКлюб в цьому місті розгорнув велику діяльність, його фестивалі, показ українського мистецтва, літератури про Україну звернули на себе широку увагу американського громадянства. За добре серце подружжя Демків Бог нагородив їх успіхом дітей: один син є лікарем, другий адвокат, дві доньки мають вищу освіту. Велику й болючу втрату зазнала ця чудова родина, а також всі ми, українці, в Америці та Канаді.

М.Ш.

НЕ ТІ АВТОРИ

Автором допису „Вісті з Українського Релігійно-Культурного Осередку у Норт Порт - Мінерал Спрінґ" („Свобода" ч. 83, середа, 5-го травня ц.р.) є д-р Володимир Е. Голіян. Автором статті „До голістичного розуміння і трактування людини" („Свобода" ч. 89, 14-го травня ц.р.) є Іраїда Тарнавецька. — Ред.

„Адольф Гітлер"...

(Продовження зі стор. 2)

вони знають також, що Гітлер зумів „зробити слово голоснішим, ніж життя". Але ніхто не був з них приготований слухати те, що скаже Гітлер.

Гітлер, отже, розпочинає свою оборону. Звідси і стаття в „Нюзвіку" зветься „Гітлер захищає себе". Письменник Стайнер дає Гітлерові для монологу ввесь останній розділ цієї повісти, і „диявол оправдує себе". „Я не винайшов ідеї про панівну расу, — каже Гітлер жидам: ви винайшли. Я навчився. У вас і від вас. Навчився всього: як натравляти расу на расу. Як утримувати її чистою і не забрудненою чужими домішками. Як тримати їй, расі, перед очима обіцяну землю. Як вичистити цю землю від її мешканців або як обернути їх у рабство. Це була ваша віра. Ваша ароґантність. Без мене, — каже їм Гітлер, - не було б тепер Ізраїля, де жиди можуть переслідувати безкарно арабів..."

Це дійсний театральний фінал, — пише Прескот, — „певний, повний, опалюючий і обурюючий, влучний і вдалий, як у цікавій вигадці-фікції і повинен бути".

Закінчує Прескот свою рецензію в „Нюзвік" згадкою про те, що драматичне здійснення цього твору Стайнера на сцені в Лондонському театрі, де ролю Гітлера грав славний англійський актор Алек Мек Кювен (Alec McCowen), викликав бурю протесту, страшенний крик з боку вражених цим твором англійських жидів. „Так наче Стайнер, сам жид, хто достатньо осудив нацистські варварства, не має права спровокувати авдиторію для думок, заставити глядачів і читачів — мислити", — заперечує протест Прескот. „Якщо ж крики прокляття (howls of execration) привітають цю його книжку і тут (в ЗСА), — це буде великою шкодою, але одноразово і доказом, що книга має в собі життя, що вона є могутнім виявом літературної уяви", — так кінчає свій огляд цей журналіст, передбачаючи труднощі для поширення Стайнерового твору в Америці, якщо навіть у Англії лунають аж такі сильні викрики протесту проти неї.

Чикаґо вшанувало Патріярха

До всесвітніх ювілейних святкувань для відмічення дев'ятдесятліття Блаженнішого Патріярха Йосифа включилася і велика чикаґська громада. Заходами українських парафій під патронатом і за благословенням Владики Іннокентія, в неділю, 21-го березня, в пополудневих годинах відбулася врочиста Академія на пошану Блаженнішого Ювілята в авдиторії школи Шопена, яку публіка виповнила по вінця.

У перших рядах бачили ми Владику Іннокентія, майже усіх священиків чикаґської округи, Сестер Василіянок та представників мирянських організацій.

Святкову Академію розпочав хор „Прометей" парафії свв. Володимира і Ольги під орудою проф. Романа Андрушка та при фортепіяновому супроводі мґр Наді Савин „Молитвою за Патріярха" І. Недільського. На сцені пишався великих розмірів портрет Блаженнішого Патріярха Йосифа із написом „Поклін Патріярхові", що разом із вечірнім стилевим одягом хористів надавав цілій імпрезі особливої врочистости. Голова Комітету Громадської дії за Патріярхат д-р Г. Щербанюк у вступному слові накреслив сильветку Ювілята та пояснив рації відмічування ювілею такої визначної людини.

Особливо тепло привітали усі присутні появу на сцені нашої шкільної молоді із цілоденної школи св. Миколая, що під проводом учительки Ярослави Проців виступила з оригінальним віршем-мелодеклямацією „Наш храм". Незвичайно зворушливо і дуже до теми учні зілюстрували уривок поеми Івана Франка „Мойсей", в якій у ролі Мойсея з дуже доброю грою виступив учень Павло Гура, а відповідно дібрані мелодії приґравав до інсценізації на скрипці проф. Володимир Чижик. У дальших точках учні виконали з вправами молитву „Отче наш" і закінчили свій виступ збірною деклямацією „Дитячий поклін Патріярхові" Р. Завадовича. Разом із Проців програму учнів підготовила директорка школи Сестра Марія.

Коли опустіла сцена, при цілковитому затемненні залі жмут світла впав на портрет Патріярха-Ювілята і почувся його голос із привітанням, подякою і благословенням, що його передано із магнетофонної стрічки, накрученої під час римських святкувань.

На сцені появився чоловічий хор „Сурма", що під мистецьким керівництвом мґр Наді Савин проспівав „Отче наш" Г. Китастого (за київським напівом), „Услиши, Господи" І. Лаврівського та „Блажен муж" А. Гнатишина. Довгі оплески нагороджували мистецьке виконання згаданих творів, якими складали і признання молодій дириґентці за вміле виконання свого завдання.

Основною точкою програми було святкове слово Владики Іннокентія, у якому достойний прелеґент насвітлив постать Ювілята як виконавця доручення Господнього: „Ти мусиш терпіти за Українську Церкву", що проявлялося від дня хіротонії, продовжувалося почерез довголітні страждання ісповідництва і мучеництва та триває аж до сьогоднішній день. Владика закінчив словами апостола Павла, які дуже влучно вложив і в уста Ювілята: „Тепер я радію стражданнями за вас і доповняю на моїм тілі те, чого ще бракує терпінням Христовим для Його тіла, що ним є Церква" (Кол. 1.24.).

У другій частині програми тенор Павло Покорний при фортепіяновому акомпаньяменті Орисі Покорної виконав „Пісню про Україну" О. Білаша та „Дивлюсь я на небо" В. Заремби, а згодом - молитву „Владико неба і землі" з опери „Запорожець за Дунаєм" С. Гулака Артемовського.

Приємну несподіванку зробив недавно створений струнний ансамбль парафії свв. Володимира і Ольги під керівництвом проф. Р. Андрушка виконанням кількох клясичних творів: „Вечірня пісня" О. Нижанківського, „Романс" Л. Бетговена, „Вотер мюзік" Генделя і „Прелюдія Куррант" Екклеса. Своїм мистецьким виконанням ансамбль спричинився у великій мірі до високого мистецького рівня Академії. В ансамблі виступили: Ляна Савин - перша скрипка, Роман Андрушко мол. і Юрій Фаріон - друга скрипка, Володимир Чижик - віоля, Ігор Андрушко - чельо і Роман Андрушко - контрабас.

Академію закінчено виступом мішаного хору Прометей, який виконав два музичні твори Д. Бортнянського „Блаженні людіє" і „Утвердися, серце моє, в Господі" та „Кантату на честь Блаженнішого Патріярха" А. Гнатишина. Хор „Прометей", як завжди, виконав усі точки по-мистецькому та своїм виступом не завів сподівань присутніх.

У заключному слові настоятель собору свв. Володимира і Ольги о. митрат Маріян Бутринський, подякувавши в імені Підготовчого комітету усім виконавцям та присутнім, закликав продовжувати усіма середниками розпочату працю Патріярха Йосифа та плекати ідею патріярхального устрою, що її поставив за ціль життя Блаженніший Ювілят. Він теж відчитав текст привітальної телеграми, яку усі присутні схвалили оплесками.

Ця Академія була черговим доказом пошани для Блаженнішого Ювілята яку виявили своєму Патріярхові вірні єпархії Чикаґо і тим долучилися до китиці побажань свідомого українського Божого люду у вільному світі, в Україні і на засланнях.

омб

Виставка ікон Г. Шліпера в Торонто

Ікону, як вид українського малярства належить до великої творчої спадщини Київської Руси. Ікона дала певну основу для художньої культури українського народу. Велику майстерність і техніку іконопису здобули давні наші майстри-малярі у візантійських учителів. Тоді майстри Київської Руси виховували своїх художників-іконописців, які під впливом візантійського стилю вміли відтворювати оригінальні ікони, яким дописували територіяльне місце походження. Щоб майстри виконували якнайкращі шедеври-ікони, які вимагали своєї специфічної техніки, вони повинні були засвоїти довший процес і старанний підхід у зображення данної ікони.

Власне таку дбайливість, майстерність і техніку здобув Гейко Шліпер. Мистець німецького походження, народжений в Онтаріо, Канада, показав виключно тільки ікони на виставці, яка відбулася 2-го, 3-го і 4-го квітня ц.р. в хаті панства Семенюків.

За те, що мистець дотримав традиції чужого йому мистецтва, він заслуговує від нас, українців, великого признання. У молодих роках, живучи в гірничій околиці північного Квебеку, запізнався з людьми східньоевропейського походження, в тому числі з українцями, яким посвятив найбільше свого часу, щоб вивчити їхню історію, культуру й передусім мистецтво. Іконопис зацікавив його хіба найбільше. Шліпер відчув стиль ікони, полюбив її колорит, зміст та символ, який скривається в тематиці самої ікони.

Г. Шліпер майже двадцять років викладав історію східньоевропейських народів у різних університетах провінції. З 1977 року, коли стало замешкав у Монтреалі, він присвятив увесь свій час творчій праці релігійного сюжету. Мистецький дорібок у нього багатий і заступлений різних розмірів і різної тематики іконами.

Але хіба найбільше ікон високої якості заступлені ідеєю материнства, бо такі ікони, як, наприклад, „Володимирська Богоматір", меншого і більшого розмірів: ікона „Св. Покрова", „Богоматір Одиґітрія", „Св. Параскева П'ятниця" та інші свідчать про любов до них, а саме виконання свідчить, що вони зображені ліричним почуттям. Сильно емоційний зміст ікон „Марії з дитятком" приніс мистцеві велику славу, бо його праці знаходяться в руках приватних колекціонерів мистецтва в Канаді, Америці, Англії, Німеччині, Бразилії та Японії і в поодиноких церквах північно-американського континенту.

Багато уваги на себе звернули ікони „Свв. Володимир і Ольга", в яких мистець зобразив ідеальні постаті релігійного сюжету — Володимира, який прийняв християнську віру для Київської Руси в 988 році, а Ольгу, яка дала збудувати перші церкви в Києві.

Г. Шпілер впродовж творчого періоду набув досвіду, бо вимагала художня якість, щоб завершити початий твір якнайкраще. Він поставив себе в мистецькому світі високим рівнем професійної майстерности та силою іконографної мови, яку можна відчути прецизійними деталями. Його праці стилістично подібні поміж собою не тільки в іконографії життійних сцен, чи в поодиноких „героях-воїнах із житієм", але і в кожному окремому творі. Така якість помітна у більшого розміру іконі „Нерукотворний образ" — горизонтальна композиція із зображенням голови Ісуса на рушнику, який тримають два ангели.

В античній традиції клясичної іконографії як технічного, так і теологічного боку заступлені були такі ікони: „Юрій Змієборець", „Архангел Михаїл", Свв Борис і Глеб" та інші. Індивідуальним стилем тісно пов'язані з традиційною композицією позначені ікони — „Св. Микола", „Св. Косма і Дем'ян", „Св. Варвара" та інші.

Ікона „Благовіщення" велика змістом та композицією, виконана дуже детально й кольористично втримана після взірців ікони з XУІ ст., підкреслює хист мистця та вміння передати форму моделювання в певній витонченій та „співучій" лінії. А таких ікон, з багато заступленими постаттями досить багато. Такі праці вимагають стільки терпеливости й стільки духовости, що треба людини сильної волі з відвагою й шляхетністю. В іконах Г. Шліпера тонко розв'язаний кольористичний лад, поєднуючи вишнево-червоні й вохристі, сині й зелені тони з позолоченими площинами самої ікони й також рами.

Ікона „Св. Георгій і змія" — це монументальна візія мистця, в основі сюжету якої лежить поетична легенда про перемогу св. Георгія над змієм, який знищував жителів міста Київської Руси. Легким та геройським рухом св. Георгій на білому коні встромлює довгий спис у пащу змія і вбиває його. Ікона побудована на чітких та гнучких лініях, колорит у неї світлий і святковий, а поєднання рожевих, зелених, білих і синіх кольорів створюють радісну мелодію. Ікона побудована під взірець ікони з XIУ ст. київського іконографа.

Професійна техніка, яка вимагає у Гейка Шліпера викінчити одну ікону майже на протязі півроку та запевнити її трівкість на 500 майбутніх років, свідчить про великий талант та мистецьку здібність, які віддзеркалюють його особливості художнього вислову, його світогляд та засоби іконописного мистецтва.

Павло Лопата

Вісті УІА

РОЗБУДОВА БІБЛІОТЕКИ

Започаткована на весні цього року освітня програма Українського Інституту Америки (УІА) в ділянці українознавчих дисциплін втішається повним успіхом як численністю зареєстрованих студентів різного віку, так і педагогічними кваліфікаціями досвідчених професорів. Одначе для дальшої розбудови цієї програми Інститут потребує відповідної бібліотеки. Володимир Назаревич віцепрезидент УІА, від імени Ради Директорів цієї інституції звернувся до української громади з проханням допомогти розбудувати ці бібліотечні засоби у формі пожертв книжок з ділянки східньоевропейських наук і дослідів, української мови, літератури, історії, мистецтва, музики тощо.

Створення багатої репрезентаційної бібліотеки поруч із мистецькими виставками, фільмами, лекціями, рефератами, концертами та іншими імпрезами, що відбуваються в центрі культурного Ню Йорку при славній 5-ій авеню у сусідстві численних посольств, дипломатичних і культурних місій та десяток мистецьких ґалерій та музеїв, служитиме магнетним пунктом, який притягатиме позаукраїнську публіку, що цікавиться середньоевропейською, а в тому й українською культурою у формі її предметного вислову.

Український Інститут Америки апелює до українських організацій, видавництв, інституцій, установ і приватних осіб жертвувати книжки й підручники на згадані теми й висилати, чи доставляти їх на адресу УІА: Ukrainian Institute of America, 2 East 79th Street, New York, New York 10021, а у випадку більшої кількости телефонувати на число (212) 288-8660, щоб адміністрація Інституту могла влаштувати їх відбір.

ВЕЧІР З ВАСИЛЕМ ШУСТОМ

Незвичайно цікава, оригінальна і корисна для обзнайомлення американського загалу з українською культурою імпреза відбулась у суботу, 20-го березня ц.р., під назвою „Вечір з Василем Шустом", знаним американським актором українського роду.

Появився він на сцені бездоганно одягнений в чорне убрання, з червоною гвоздикою на грудях, старанно підстриженою борідкою та бачками, чаруючи численну авдиторію своїм мельодійним словом під час деклямації поезій Тараса Шевченка, Василя Симоненка та Ліни Костенко в українських оригіналах і своїх бездоганних англійських перекладах, додавши зауваги про поетів і їх твори.

Шустова мова відзначалась ніжною інтерпретацією, драматичними ефектами, глибиною відчування, а при тому своєрідним йому гумором, який виявлявся у анекдотах з його театральної кар'єри, якими він переплітав деклямації.

Після цієї першої одногодинної частини вечора наступила друга, що складалась із запитів слухачів і відповідей маестра. В. Шуст на бажання авдиторії відіграв короткі ролі з його останніх сценічних виступів.

На початку вечора мистця представила Галина Перожак-Сміндак, постійна кореспондентка англомовного „Українського Тижневика", знайома з ним понад 20 років, і коротко змалювала його артистичну кар'єру, що складається з більше ніж 200 різних, здебільшого головних ролей, у яких він виступав у чільних американських, канадських і англійських театрах, фільмах і на телебаченні.

Після закінчення вечора присутні оплескували виконавця, вставши з місць, і під час пізнішої товариської зустрічі при буфеті, співали йому „Многая літа" як подяку за його бенефісовий виступ на користь УІА, а інж. В. Назаревич, віцепрезидент інституту, заявив, що В. Шуста якраз тепер прийнято в дійсні (досмертні) члени Інституту.

УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ УІА

Сімнадцять українських лікарів вирішили відідрвати кілька годин від своїх професійних зайнять, щоб фінансово і в оригінальний спосіб підтримати Український Інститут Америки у формі данини свого кулінарного хисту, готуючи українські та міжнародні страви на „Вечорі смакування-коштування вин", що відбувся у приміщеннях УІА в суботу, 27-го березня ц.р. На цьому вечорі замість білих лікарських халатів-плащів, ці сімнадцять „шефів" носили куховарські фартухи і високі пекарські ковпаки.

Це були такі лікарі: Роман Алиськевич, Адріян Баранецький, Богдан Ворох, Любомир Ворох, Степан Ворох, Евген Грабарчук, Юрій Демидович, Андрій Качала, Роман Керницький, Роман Кисілевський, Юрій Кігічак, Любомир Кузьмак, Юрій Кушнір, Остап Тершаковець, Роман Трохимчук, Богдан Худьо і Тарас Шеґедин.

Крім „незвичайної вартости кулінарних архитворів", численні гості насолоджувались тридцятьма сортами вин.

Цю товариську й громадсько корисну імпрезу влаштував нюйоркський Метрополітальний Відділ Українського Лікарського Товариства Північної Америки, знаного з його харитативних і суспільних дій. Велику працю у влаштуванні цього вечора вклав комітет жінок під проводом Звенислави Ворох.

МОЛОДІ МИСТЦІ В УІА

У неділю, 28-го березня ц.р., відбулось відкриття збірної виставки одинадцяти молодих сучасних українських мистців. Виставка тривала два тижні. У виставці взяли участь такі мистці: Віра Гривняк, Аня Рейнарович-Борисенко, Стелла Подак-Варвик, Гілярій Зарицький, Лариса Лавриненко, Ольга Марищук, Уляна Салевич, Олекса Сибірний, Ілона Сочинська-Шиприкевич, Анна Фаріон та Ореста Шепарович.

Юрій Соловій, відомий мистець і мистецький критик, у своїй рецензії висловився про учасників виставки не як початківців, але як мистців „з менш-більш поважним стажем", які закінчили відомі мистецькі школи (двоє мистців мають титули маґістрів) і виставляли свої твори у різних інституціях. Хоч експонати були нечисленні, вони все ж таки представляли широкий обсяг мистецьких напрямків: від фотореалізму до безпредметности, імпресіонізму та абстракціонізму. Виставку відвідало небувале число осіб.

НАУКОВА ШЕВЧЕНКОЗНАВЧА КОНФЕРЕНЦІЯ УІА

Старанням Комісії Шевченкознавства Української Вільної Академії Наук, Наукового Товариства ім. Шевченка, Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету й УІА в суботу, 3-го квітня ц.р., в приміщеннях УІА відбулася Наукова Шевченкознавча Конференція. Відкрив її проф. Юрій Шевельов, президент УВАН. Вступне слово сказав проф. Григорій Грабович, голова Комісії. Наукові доповіді відчитали такі професори: Ася Гумецька (Мишиґенський університет) — „До питання звукосимболізму в поезії Шевченка", Леонід Рудницький (Ля Салл коледж) — „Зміст Шевченкового вислову ...А до того - я не знаю Бога"; Богдан Рубчак (Иллинойський університет) — „Проблема батька в поезії Шевченка"; Богдан Струмінський (УНІГУ) — „Роля церковнослов'янської мови в Шевченка"; Григорій Грабович (Гарвардський університет) — „Міленаризм Шевченка". Закрив конференцію д-р Ярослав Падох, голова НТШ.

Після офіційної програми відбулась товариська зустріч при перекусці, влаштована заходом жінок, прихильних українській науці під проводом І. Падох, якій допомагали А. Новосівська, А. Рак, С. Диба та І. Цегельська.

Д-Р ДЖЕЙМС МЕЙС ДОПОВІДАВ ПРО ШТУЧНИЙ ГОЛОД В УКРАЇНІ 1933 РОКУ

Як один із перших проявів співпраці УІА з УНІГУ, у неділю, 4-го квітня ц.р., у приміщеннях УІА в присутності біля сотні слухачів відбулась лекція про штучний голод в Україні 1933 року 30-річного американського вченого д-ра Д. Мейса, наукового співробітника УНІГУ, який тепер допомагає проф. д-рові Робертові Конквестові, авторові плянованої монументальної праці „Терор колективізації", і який працює над своєю власною книжкою „Великий голод: совітська Україна 1933" англійською мовою, хоч знає добре й українську - в письмі та слові. Лекція була тим цікава і корисна, що спиралась на достовірних джерелах і фактах, зібраних самим прелеґентом й іншими.

ТЕМІСТОКЛЬ ВИРСТА — ГІСТЬ З ПАРИЖУ ЗІ СВОЇМИ ОБРАЗАМИ

У приміщеннях УІА, відбулась спонзорована Інститутом виставка творів відомого мистця Т. Вирсти від 17-го квітня до 2-го травня ц.р., з офіційним відкриттям 24-го квітня. Мистець виставив 50 картин безпредметного стилю різного розміру, з того вісім „металізованих". Виставка пройшла з великим успіхом.

Р. С-кий

Відбулися Загальні збори ТУІА Відділ Ню Джерзі

Найважливіша подія у житті Відділу була Новорічна зустріч у новій залі Дому Української Культури в Бавнд Бруку 31-го грудня 1981 року. Імпреза пройшла з добрим успіхом, як під оглядом розваги, так і приходу.

Відбуто разом з місцевим відділом товариства „Американці в обороні людських прав в Україні" вдалу зустріч громадянства з правозахистником Віктором Боровським.

При кінці дворічної каденції Управа Відділу Товариства Українських Інженерів Америки Ню Джерзі скликала Загальні збори членства, щоб здати звіт із праці і вибрати нові керівні органи.

Збори розпочалися у суботу, 27-го березня, в 6-ій годині вечора в Українському Народному Домі в Ірвінґтоні.

Збори відкрив голова Відділу інж. Дамян Кордуба, який відчитав порядок нарад, що був прийнятий без змін. На предсідника зборів вибрано інж. Богдана Мака. Секретарював інж. Дамян Ґеча.

Голова уступаючої Управи Д. Кордуба здав звіт з дворічної діяльности Управи.

Найважливіша подія у житті Відділу була Новорічна зустріч у новій залі Дому Української Культури в Бавнд Бруку 31-го грудня 1981 року. Імпреза пройшла з добрим успіхом як під оглядом розваги, так і приходу.

Відбуто разом з місцевим відділом товариства „Американці в обороні людських прав в Україні" вдалу зустріч громадянства з Віктором Боровським.

Відділ влаштував для місцевої громади доповідь Мирослава Смородського, члена американської делеґації на Мадридську конференцію. Прелеґент говорив про особисті спостереження і заключення з цього міжнародного зібрання.

Призначено 300 дол. на висилку пачок родинам політичних в'язнів-інженерів. Цю акцію переведено в співпраці з відділом СУА у Пассейку. Відділ допоміг фінансово в побудові пам'ятника в Денвері жертвам німецького терору в Бабиному Ярі. Сума 200 дол. була призначена на видавничий фонд „Вістей українських інженерів". Відділ допомагав фінансово і морально в програмі зближення української і карпаторуської громад в Америці, в якій головну ініціятиву і велику енерґію проявив скарбник Відділу Іван Хамуляк.

Проблема допливу нових інженерів у ряди нашого Товариства залишається нерозв'язаною. Плянується панель у травні, щоб публічно обговорити цю тему і активізацію молодих професіоналістів у громадському житті. Відомий молодий активіст - гарвардець д-р Роман Процик дав згоду взяти участь в цьому панелі.

Заступник голови і референт для громадських справ Василь Василів звітував про свою діяльність в ділянках активізації членства і допомоги видавництвам україніки. В першій ділянці успіху не було. Відділ призначив 250 дол. на закуп книжок і журналів українською і англійською мовами, які приміщено у публічних й університетських бібліотеках. Додаткові фонди на закуп книжок призначила місцева Гетьманська організація і публічна бібліотека Ньюарку. Отець Себастіян Сабол, ЧСВВ, подарував для бібліотек п'ять примірників своєї книжки „Голгота греко-католицької Церкви в Чехословаччині".

Про стан каси Відділу звітував скарбник Іван Хамуляк.

Секретар Відділу Д. Ґеча розповів про свою працю.

У дискусії над звітами інж. Вадим Яровенко висловив задоволення і дав признання Управі за її працю.

Інж. Дмитро Демидюк звернув увагу, що територія діяльности Відділу — це стейт Ню Джерзі і тому слід називати його Відділ Ню Джерзі а не Відділ Ньюарк.

За контрольну комісію звітував її голова інж. Тарас Дурбак. Книговодство Відділу Комісія визнала задовільним. Є побажаним, щоб фонди Відділу інвестувати на кращих умовах. Потрібно письмово пригадувати членам вплачувати вкладки. На пропозицію інж. Дурбака збори уділили уступаючій Управі абсолюторію із признанням.

Уповноважений Номінаційної комісії інж. Ярослав Бігун запропонував листу керівних органів відділу. Управа: інж. Дамян Ґеча, голова; інж. Вадим Яровенко, заступник голови; інж. Дамян Кордуба, секретар; інж. Ярослав Бігун, скарбник. Контрольна комісія і Товариський суд: інж. Тарас Дурбак, голова; інж. М. Тарапацький, член; інж. Дмитро Демидюк, член. Номінаційна комісія: інж. Богдан Мак, голова; інж. Василь Василів й інж. Іван Хамуляк, члени.

Іншої листи не було. Збори вибрали управу, подану інж. Бігуном.

Нововибраний голова інж. Д. Ґеча подякував Зборам за вибір. Він накреслив ролю нашого Товариства в житті членів і важливість його діяльности в громадській ділянці.

Плянується у цьому році відбути новорічну зустріч та інші товариські сходини, включно з родинами членів.

Після зборів була перекуска і товариські розмови.

Василь Василів

Лос Анджелес вшанував М. Леонтовича

Відзначуючи 105-ту річницю з дня народження та 61-шу річницю смерти, українська громада Лос Анджелесу і околиць урочисто вшанувала великого композитора України Миколу Леонтовича.

Святочний вечір відбувся у неділю, 4-го квітня ц.р., в просторім приміщенні авдиторії української православної церкви св. Андрія при 1456 Сатерленд авеню, який цим разом спонзорував український національний хор „Кобзар" під кермою маестра Володимира Божика та його управою на чолі з д-ром Андрієм Олесіюком, який змістовним коротким словом привітав присутніх, відкриваючи святочну програму.

Цей вечір, а зокрема його програма була унікальною, тому що життя і творчість Миколи Леонтовича були майстерно та цікаво передані талановитим музикологом та мистцем, професором українського Музичного Інституту у Філядельфії Юрієм Оранським в супроводі мисткині слова Олі Івах.

Переконливо, з характерним йому спокоєм, проф. Ю. Оранський відтворив сторінки життя, характеристику особи великого композитора, його раннє дитинство, юні роки, його любов до української музики і пісні та бажання творчости. Він змалював цю ніжну, високошляхетну постать Миколи Леонтовича, його палку любов до України та всього, що рідне, його світлу душу.

Слова доповідача доповнено своєрідним „Альбомом на екрані", висвітлюнням прозірок з життя, творчости та довкілля композитора. Все єдналося в одну цілість творами композитора у стереозаписах: лунали його чудові пісні, уривки з опери, і укороновувалось безсмертним „Щедриком", який став улюбленою колядою не лише України, але і Америки.

Мов звуки української душі, час від часу лунали слова художнього читання мисткині Олі Івах, яка фахово і переконливо виконанням окремих фраґментів доповнювала величну сторінку Миколи Леонтовича.

Протягом цього незабутнього вечора панувала увага і зацікавлення усіх. Час від часу чути було спонтанні оплески, які були виявом щирого вдоволення присутніх.

Згодом присутні подякували гостеві проф. Ю. Оранському та його помічниці О. Івах за таку цікаву і гарну програму.

Слід згадати щирі слова, які у цей вечір висловили проф. Ю. Оранському маестро Володимир Божик та парох церкви св. Андрія о. Степан Галик-Ґолутяк. Дружньою гутіркою численні присутні закінчили вечір пошани великого сина України талановитого композитора Миколи Леонтовича.

Святополк Шумський

Наївність...

(*Продовження зі стор. 2*)

бито „совісти", — мовляв, вони рятують світ від атомової катастрофи. І знову ж таки далеко за прикладами не треба шукати, бо ось Биллі Ґреґем, недавній противник комуністичної системи, який твердив, що комуністичні уряди походять від диявола, сьогодні заявляє, що Совєтський Союз — така ж „демократична" держава, як кожна інша і там існує свобода релігії в повному розумінні цього слова. Більше того, він твердить, що за релігійні переконання карають також у ЗСА й інших демократичних державах.

Реасумуючи все сказане, можна рішучо твердити, що покищо в ЗСА, на відтинку зовнішньої політики зокрема у відношенні до СССР, немає основних глибоких змін, не зважаючи на заходи теперішнього Уряду змінити кардинально цю ситуацію у свідомості, що американська перевага уможливить Урядові ЗСА не тільки говорити із Совєтським Союзом з позицій сили, але може в майбутньому підтримувати єдиноправильну концепцію розвалу комуно-московської імперії і побудови на її руїнах вільних й незалежних держав. Без підтримки цієї концепції Москва все матиме можливість зіштовхування Заходу на оборонні позиції і розкладання його систем при допомозі численної аґентурної сітки і льокальних воєн. Заки розпочинати боротьбу з московським імперіялізмом — треба його наперед засудити за численні злодіяння в минулому й тепер.

Окружний З'їзд СУА в Ню Джерзі

Окружний З'їзд Відділів СУА відбувся 3-го квітня ц.р. Відкрила його голова Округи Ліда Гладка, вітаючи голову Централі Іванну Рожанковську. До президії Зборів обрано: Таню Рішко на голову, Катрю Воловодюк на заступницю, Неонілю Беднарську і Ліду Крамарчук—секретарями. Наша Округа об'єднує 12 Відділів. На З'їзді 10 голів Відділів, 39 делегаток і 15 членок управи були управнені до голосування (64).

Найперше звітували референтки, звіти яких кидали погляд на працю і діяльність Округи. Голови відділів доповняли референток. Для здобуття фондів влаштували: культурно-розвагові вечорі, виставки народного мистецтва, базари, збірки, вишивані вечерниці, курси вишивання, фестивалі, вечори, присвячені визначним постаттям, китайську льотерію, святвечірні зустрічі, тижні чи дні, призначені Українському Музеєві, виставки для неукраїнської публіки по бібліотеках, покази писання писанок тощо.

При співпраці відділів був дуже успішним „День Союзянки". В акції Суспільної Опіки та приділюванні стипендій в зорганізованій формі жіноцтво веде перід. Доказом можуть послужити листи вдячности від тих, які потребували нашої підтримки.

Носієм і мотором нових змагань та починів була Окружна Управа, як репрезентаційне тіло, що об'єднує відділи.

У своєму звіті Л.Гладка підкреслила видатність праці відділів. В міру можливостей Округа старалась виявити вартість й мистецьку минувшину свого народу в житті нашої громади, так і виступати перед не-українцями. Як приклад, проєкт „Громада", українське народне життя в Ню Джерзі, на яке Комітет виасиґнував дар понад 9,000 дол.

Вона закликала до приєднання передплатниць „Нашого Життя", вільного членства, дати підтримку Українському Музеєві, та, однак, найбільше намагання—це створення фонду ім. О.Лотоцької. Отож на підставі ухвали Окружної Управи рекомендуємо обдарувати такими сумами тут згаданих: Фонд ім. Олени Лотоцької—250 дол.; „Наше Життя"—250 дол.; Український Музей—100 дол. Всі схвалили цей проєкт та під оплески присутніх О.Мусаковська вручила розкішні квіти Лідії Гладкій, а голова Ценралі наділила її грамотою, як вияв вдячности за чотирирічну зразкову і віддану працю на пості голови в Окрузі.

Громадська праця вдячна і за це Л.Гладка відзначила грамотою Наталію Питляр та Оксану Бокало за їх вклад праці на пості голів у відділах 75-му і 4-му.

Після дискусій над звітами та обідової перерви, виховна референтка Марта Данилюк висвітлила прозірки „Історія СУА" від початку заснування. Це подивугідна праця жіноцтва, яке не спочиває бездільно.

Потім І.Рожанковська у своєму слові накреслила сучасний стан живучости СУА. Усі наші намагання належить спрямувати на придбання нових членок та вільного членства. Але конкретне завдання—це приєднування передплатниць „Нашого Життя" та приєднування членства для Українського Музею, як установи, яка зберігає культурні цінности українського народу, зокрема мистецтва.

У своїй змістовній промові І.Рожанковська згадала про фонд ім. Лотоцької, про Жіночу конференцію, запляновану на осінь на Союзівці, поінформувала про Конґрес у Кореї. І тут сумнів—чи зможемо вислати туди делеґатку? Досі відбулись дві конференції без нашої делеґатки. Ні в якому разі не можемо затрачувати зв'язків; те, що здобули на протязі 50 років, не можемо згубити.

Централя старається видати також „Посібник українських визначних жінок" та їх біографію. Так, нам потрібна фінансова база. І наші намагання здійсняться, коли буде зрозуміння для щоденної праці, для розвитку нашої організації.

На пропозицію голови Номінаційної комісії О.Заремби вибрано Окружну Управу у такому складі: Ірина Чайківська—голова; Ірина Кіндрачук і Оля Цар—заступниці голови; Оля Тритяк—секретарка протоколярна; Катерина Кузьма—секретарка кореспонденційна; Марія Машера—секретарка англомовна; Оля Мусаковська—касирка; Оля Гнатейко—референтка організаційна; Ірина Дибко-Филипчак—культурно-освітня референтка; Ліда Бойко референтка зв'язків; Люба Гуралечко—імпрезова референтка; Ірина Качмарська—мистецька референтка; Наталія Загайкевич—пресова; Люба Єднака—виховна ; Оля Заремба—Суспільна Опіка, Надія Бігун—хронікарка, Наталія Питляр—господарська референтка. Ліда Гладка, Катя Воловодюк, Марта Цимбаліста, Оксана Бокало, Осипа Кобзар—Контрольна комісія.

У резолюціях З'їзд привітав Патріярха Блаженнішого Кир Йосифа з нагоди його 90-ліття, Блаженнішого Митрополита Мстислава з нагоди 40-ліття його хіротонії та всіх владик українських Церков. Зокрема привіт та побажання надходячому Конґресові СФУЖО. З'їзд вітає 24-ий і 28-ий Відділи СУА з нагоди із 50-річчя та бажає успіхів. Леся Порохняк опрацювала архів, який служив до перегляду, за що ми всі їй вдячні.

Гимном СУА закінчено З'їзд.

І.Качмарська

ПОДЯКА

Дякуючи Божому милосердю та заступництві Пренепорочній Пречистій Діві Марії в Люрді, як і Пречистій Діві Скитальців Самбірській, Всеч. о. Василеві Приймі за святі молитви та прислання мені чудових образців, я щасливо перейшов важку операцію серця. Я безмірно вдячний ВПреп. о. прот. І. Кульчицькому за відвідини мене в шпиталі та сталий телефонічний зв'язок. Дякую Всесвіт. о. митрат. Вол. Білинському за відвідини мене у шпиталі, як і моїм приятелям п. В. Марущакові з дружиною, п. М. Тижбірові, п. Марії Стефанів, як і п. інж. Б. Скоморовському з Патерсону. Я безмірно вдячний Слузі Божому Андреєві, і моя подяка немає меж за відвідини мене у сні й проказання разом зі мною „Господньої молитви". — Прошу дарувати за довгу мовчанку й за не виконання деяких обов'язків.

Хай Господня рука на згаданих спочине й обдарить їх своїми благодатями.

Вдячний всім, відданий Вам у Христі брат і слуга

Всесвіт. о. Архимандрит ПАВЛО (Ямняк)

Для відзначення 25-ліття кампанії

ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА —

ввічливо Вас просимо на

ГОСТИНУ

12-го червня (субота) 1982 р., год. 7-ма веч.
в залях Українського Інституту Америки
2 East 79th Street, NEW YORK CITY

- Головний промовець — ПРОФ. ІГОР ШЕВЧЕНКО, директор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету;
- Мистецька програма;
- Виставка Гарвардської україніки;
- Коктейл і вечеря

Д-р СТЕПАН ВОРОХ
Голова Комітету Гарвардського Вечора
і Управи Нюйоркських Відділів:
УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ,
та ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

По детальні інформації та квитки вступу треба писати на адресу:

HARVARD UKRAINIAN BENEFIT EVENING
5 Horizon Road, No. 309 • Fort Lee, N.J. 07024

ПРОГРАМА
П'ЯТОГО З'ЇЗДУ ЗЕМЛЯКІВ СТАНИСЛАВІВЩИНИ

що відбудеться

5-го і 6-го червня 1982 року
на Оселі УНСоюзу Союзівці в Кергонксоні, Н. Й.

П'ятниця, 4-го червня:

Год. 6-8 веч.: Початок реєстрації.

Субота, 5-го червня:

Год. 8-ма рано: Реєстрація.
Год. 10-та рано:

1. Відкриття З'їзду і вшанування пам'яті Померлих земляків.
2. Прийняття порядку нарад.
3. Вибір президії З'їзду та комісій: а) номінаційної, б) резолюційної, в) верифікаційної.
4. Звіти Управи Центрального Комітету і Контрольної Комісії.
5. Дискусія.
6. Уділення абсолюторії уступаючій управі.

Год. 12:30-2-га по пол.: Обідова перерва і спільна знимка.
Год. 2-га до 4:30 по пол.:

7. Вибір керівних органів Центрального Комітету і Контрольної Комісії.
8. Звіт Головного Редактора 2-го тому „Альманаха Станиславівської Землі" д-ра М. Климишина.
9. Дискусія.

Год. 4:30-6:30 по пол.: ПЕРЕРВА.
Год. 6:30 по пол.: КОКТЕЙЛ.
Год. 7:30 по пол.: БЕНКЕТ. Товстмайстер мґр О. ГОРОДИСЬКИЙ, привіти, мистецька програма: виконавці: МАРІЯ ЯСІНСЬКА-МУРОВАНА — сольоспів, НЕСТОР ЦЕБРІВСЬКИЙ — віольончеля, ЛЯРИСА КРУПА — фортепіяновий акомпаньямент, МИРОН ШАРКО — скеч.
Год. 10-та веч.: ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ, оркестра В. Осередчука.

Неділя, 6-го червня:

Год. 9-та рано: СЛУЖБА БОЖА.
Год. 10-та рано:

10. Прийняття резолюцій і постанов З'їзду.
11. Різне.
12. Закриття З'їзду.

Під час З'їзду відбуватиметься виставка малярських праць мистців-станиславівців.

До численної участи Земляків з Родинами та до милої зустрічі на Союзівці запрошує

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ СТАНИСЛАВІВЩИНИ

Об'єднання бувших Вояків Української Національної Армії
має шану запросити все Громадянство на
ПЕРШУ ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ
яка відбудеться **дня 22-го травня 1982 р., о год. 9-ій веч.**
в залі Української Централі, при 240 Гееп Авеню в Пассейку, Н. Дж.
До танців приграватиме оркестра **„Дніпро" Левка Строцького**
БУФЕТ В ЗАРЯДІ ВШ. ПАНЬ.

Трой відзначив День Матері

В обох українських церквах у Трою в неділю, 9-го травня ц.р.,наші священики виголосили відповідні проповіді з нагоди Дня Матері з найкращими побажаннями для всіх матерів обох парафій, відспівано многоліття матерям. У церкові св. Миколая о.парох В.Пашко вручив квіти усім матерям під час мирування.

В год. 12-ій у залі церкви св. Покрови відбулися заходом Церковного Комітету святочні сходини в честь матерів. Парох о. Б.Скасків відкрив їх молитвою, вручив квіти найстаршій матері парафії Розалії Тарнавській і наймолодшій—Оксані Карабін, що їх запрошено до почесного стола, та всім матерям.

Присутні відспівали грімке многоліття всім матерям. О.Карабін прочитала вірш Б.Стефанишина „Нашим матерям". І.Дурбак прочитав „Слово про День Матері".

В українському народі поширений культ Матері Божої, Цариці України. Батьківщину-Україну величали ненькою, а зокрема рідна земська мати була у великій пошані. Якби зібрати всі твори наших поетів і письменників, присвячені матері, то була б груба книга. Українська мати—це основа української родини, а родина, це головна основа нашої спільноти поза Україною і нашої нації на рідних землях. Від української матері залежить майбутнє українського народу.

Молоденька Стефця Ковальчук прочитала зворушливий вірш У.Кравченко „Матусі", Христя Хорват прочитала вірш В.Ткача „Мамині руки", що викликало помітне враження.

Вкінці о. парох подякував усім виконавцям програми і тим, які приготовили ці святочні сходини, бо вони справили милу несподіванку всім присутнім матерям.

Молитвою „О,спомогай нас" закінчено це вдале відзначення Дня Матері. Присутніх, що заповнили залю, члени Церковного комітету приймали кавою й солодким.

Учасник

В Польщі помер...

(Закінчення зі стор. 1)

фейлетони на злободенні тели культурного життя української громади, як також доволі часто з-під його пера появлялися сценки з життя, які він друкував польською мовою у реґіональній газеті „Дзєннік Балтицкі". Крім письменницької праці, він був активним діячем в УСКТ — засновував гуртки, розповсюджував книжки, виголошував доповіді на теми з української літератури, працював інструктором Головного правління УСКТ, брав жваву участь у всегромадській праці. У творчих плянуваннях В.Гірного було присвятитися виключно літературній праці й написати „Саґу про Гірних", але раптово смерть перекреслила його задум.

В. Гірного похоронено у четвер, 9-го липня, на старому Центральному цвинтарі в Ґданську, де, крім родини, зібралися його приятелі та делеґації від гуртків УСКТ в Щеціні, Ґданську та в Слупську.

Стипендії на студії в УВУ

Український Вільний Університет (УВУ) шістдесят років проводить авдиторні навчання на факультетах філософічногому,права і суспільно-економічних наук. На протязі свого існування у складі професорів УВУ бачимо таких світочів української науки: Дмитро Антонович, Л. Білецький, Г. Ващенко, П. Зайчев, З. Кузеля, К. Лоський, І. Мірчук, С. Рудницький, О. Лотоцький, П. Курінний, Ю. Панейко, Н. Полонська-Василенко, С. Смаль Стоцький, Л. Окіншевич та багато інших.

УВУ свідомий того, що запорукою нашого існування, як окремої нації, та запорукою нашого дальшого вкладу в скарбницю світової науки є наплив молодих наукових сил, вихованих на традиціях і в дусі української вільної науки та українського патріотизму, чого нашій молоді не може дати чужа школа. Щоб хоч частинно допомогти вихованню наших молодих наукових сил, Фундація УВУ, як і минулого року, зі своїх постійних і одноразових стипендійних фондів проголошує 30-ть стипендій на літній семестр 1982 року наступних стипендійних фондів: Фонд Миколи і Марії Бойчуків: дві стипендії для студентів чи дослідників на студії різних галузей української науки. Мґр Марії і св.п. д-ра Степана Гиків: одна стипендія на студії українського права, чи суспільно-економічних наук. Імени св.п. Василя і Анни Ґеричів: одна стипендія на педагогічні курси для учителя в школах українознавства. Імени св.п. Івана Колодія: одна стипендія для студента історії української літератури. Інж. Софії Гаєвської (зворотний): одна стипендія для студента, чи дослідника сучасного стану України. Імени св.п. д-ра Михайла Сосновського: одна стипендія для студента, чи дослідника проблем сучасної України або української діяспори. Катерини Коленяк-Хандог: одна стипендія на педагогічні курси, або курси українознавства. Імени св.п. проф. д-ра Олександра Кульчицького: одна стипендія на студії для студента, чи дослідника історії української філософії. Імени св.п. Йосифа Возьного: одна стипендія на студії з українського мистецтва. Імени св.п. Івана Команданта: одна стипендія на курси українознавства, зокрема для ґрадуантів „Рідної Школи" і Шкіл українознавства в будь-якій країні українського поселення. Імени св.п. інж. Володимира і Романа Юрія Бакальців: одна стипендія на педагогічні курси або курси українознавства для виховника в українських молодечих організаціях. Імени. св.п. проф. д-ра Василя Стецюка: одна стипендія на курси української філології. Ім. св.п. Петра Федуса: одна стипендія на курси українознавства. Д-ра Осипа Ільків: одна стипендія для студента чи дослідника проблем сучасної України або української діяспори. Миколи Поповича: одна стипендія для студента чи дослідника історії України або українських поселень в Канаді. Федора і св.п. Анни Олійників: одна стипендія для студента дослідника історії України, зокрема учителя історії в школах українознавства. Марії та Миколи Новаків: одна стипендія на студії української проблематики в діяспорі, а передусім, еміґрації в Америці. Ім. св.п. Марії Малащук: одна стипендія на педагогічні курси для учителя або виховника в „Рідній Школі", школі українознавства або в молодечих організаціях. Української Федеральної Кооперативи „Самопоміч" в Пассейку, Н.Дж.: одна стипендія на педагогічні курси або курси українознавства для учителя або виховника в молодечих організаціях. Української Щадничо-позичкової спілки „Певність" в Чикаго Ілл.: одна стипендія на студії суспільно-економічних наук, зокрема економічної проблематики української діяспори. Стипендійний фонд ім. св.п. д-ра Василя Верґуна: одна стипендія для студента чи дослідника української преси або української літератури XIX століття. Ім. св.п. д-ра Константина Варварова: одна стипендія для студента чи дослідника історії української дипломатичної служби. Українського Народного Союзу: одна стипендія для студента чи дослідника українського поселення в Америці. Фундації Українського Вільного Університету: шість стипендій на різні програми УВУ, зокрема курси українознавства для українських студентів з Польщі та інших країн, які тимчасово перебувають на терені Німеччини та Австрії.

Стипендії будуть признані на основі фінансової потреби, академічних осягів, чи обвидвох, і активности в національно-громадській праці. Стипендії призначені на оплату літніх семестрів на УВУ; на оплату спеціяльних програм, інтернату і місцевої комунікації (доїзд).

Літні семестри і три - або чотиритижневі програми будуть відбуватися цього року від 1-го липня до 31-го серпня. Подання на стипендії разом із знімком, життєписом, посвідками академічних успіхів і громадської праці просимо надіслати до кінця травня 1982 року на адресу Фундації.

З нагоди проголошення 30-ти стипендій на літній семестр в 1982 році з вдячністю повідомляємо українську спільноту, що й в минулих роках Фундація давала стипендії, які своїми пожертвами уфундували українські установи та приватні особи, про що й було проголошено в українській пресі в усіх країнах нашого поселення. Стипендії минулих років були переважно дані із одноразових стипендійних фондів. Цього року 16-ть постійних стипендійних фондів (ПСФ) є у стадії організації і оформлення, і це є великий осяг.

Одноразовий Фонд (стипендія) є тоді, коли жертводавець пожертвує одноразово 500 дол., тобто вартість семестрової оплати і частинно утримання в інтернаті. Постійний стипендійний Фонд є тоді, коли жертводавець (особа, родина, організація чи установа) здекларує і вплатить разом чи ратами 5,000 дол. або більше на стипендійний Фонд Фундації. Цей Постійний Стипендійний Фонд є названий іменем жертводавця, або насить назву згідно з його бажанням. Тільки з відсотків - щодругий рік (щорічно від 10,000 і більше) дається стипендію на відповідні студії, згідно з бажанням-волею жертводавця, а капітал залишається непорушним. Така стипендія — постійна, тобто існує так довго, як довго існуватиме УВУ або інші наукові чи релігійні установи в діяспорі, на які, в разі розв'язання, законно перейде майно Фундації.

З уваги на всеукраїнську місію, яку виконує УВУ, Фундація УВУ звертається із закликом і проханням до українських організацій, установ та до всіх українців доброї волі, щоб своїми щерими датками допомогли розбудувати стипендійні фонди УВУ, цієї найстаршої української наукової інституції у вільному світі.

Метою цих фондів є уможливити нашим талановитим студентам американських, канадських та інших університетів брати участь у літніх програмах УВУ в Мюнхені.

Цього року, як і в попередніх роках, понад 40 професорів різних галузей української науки і культури, будуть викладати і вести семінарійні праці на УВУ. Виклади охоплюють важливі ділянки українського буття, як наприклад, історія, мова, культура, мистецтво, соціяльні науки, економія, педагогія, право тощо, — ділянки, які спотворенно на рідних землях та замало і недостатньо викладається на Заході.

Літні виклади та курси УВУ — це найкраща можливість для молодих людей не тільки особисто запізнатися з українськими науковцями і творцями української культури в діяспорі, але, перш за все, пізнати славне буття українського народу, його минуле і сучасне. Бо тільки через глибинне пізнання може зродитися любов до батьківщини, а в парі з тим — бажання стати в ряди оборонців, творців і подвижників її.

Тому подбаймо, щоб українська студентська молодь провела хоч один семестр у своєму рідному університеті, твердині українського духа, щоб стрінулася з молодими українцями, які живуть в інших країнах і континентах, щоб пізнали себе взаємно, а через пізнання і спільність проблем знайшла й утвердила своє національне „я". Крім того ще й запізналася з культурою Західної Европи і тим рівнож збагатила свої знання і досвід.

Ми віримо, що знайдемо у вас, як і раніше, посилене зрозуміння ваги цього моменту, тому й звертаємося до вас за підтримкою і допомогою. Це наше загально-національне завдання, а ваша допомога запевнить хоч частинний успіх у такій важливій справі збереження української студентської молоді. Цим самим ми зробимо, може, і скромний, але посильний і конкретний вклад у справу оборони і утривалення української ідентичности.

Прохання на одержання стипендії, а також датки і пожертви на Фундацію УВУ, або на Стипендійний Фонд УВУ чи будь-котрий із вирахованих стипендійних фондів, дальше встановлення нових стипендійних фондів (одноразових чи постійних) в імені ваших установ, організацій, родин чи приватних осіб, просимо висилати на адресу: Ukrainian Free University Foundation, 203 Second Ave, New York, N.Y. 10003.

ІТАЛІЯ БЕЗ ЖАДНИХ ФАНФАР І пропаґандивного шуму, розпочала будову інсталяцій для розміщення американських ракет середнього засягу „Першінґ-2". Виглядадє, що італійський уряд зрозумів найскорше совєтську загрозу, а крім того в Італії під теперішню пору панує сильна форма проамериканізму, якої раніше не було, або її сильніше поборювала чисельна Комуністична партія в тій країні. Натомість в інших країнах НАТО справа розміщення ракет ще й досі перебуває в ранній стадії нерішучости західньоевропейських урядів.

У подяці жертводавців для журнала „Нотатки з Мистецтва"
у пам'ять Покійного Мистця П. АНДРУСЕВА, (Свобода, ч. 83, середа, 5-го травня 1982 р.), пропущено прізвище
О. ДЯЧЕНКО — 10.00 дол.
Перепрошуємо за недогляд.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА, БРАТА Й ВУЙКА

бл. п.

ЯРОСЛАВА КОСАНОВСЬКОГО

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.
в суботу, 29-го травня 1982 р., о год. 7-ій веч.

У той день просимо наших Рідних, Друзів і Приятелів згадати Покійного в їхніх молитвах.

ІВАННА — дружина
ІРЕНА — сестра
ОРЕСТ — сестрінок з родиною

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що 17-го травня 1982 року в Ню Брансвик, Н. Дж.,
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК І ТАТО

бл. п.

ПЕТРО ЛИТВИН

на 69-му році життя, нар. в с. Токи, пов. Збараж, Україна.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 21-го травня 1982 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Boylen Funeral Home, при Easton Avenue, New Brunswick, N.J.

ПОХОРОН — в суботу, 22-го травня 1982 р., о год. 8:30 ранку з того ж заведення до церкви Преч. Діви Марії в Ню Брансвик, Н. Дж., а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

дружина — АНАСТАСІЯ
дочка — АННА
Ближча і дальша Родина в Україні і ЗСА

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на Українську Католицьку Церкву в Ню Брансвик, Н. Дж.

Об'єднання Українських Лісників і Деревників
ділиться сумною вісткою, що дня 24-го квітня 1982 року в Дітройті, Миш., на 63-му році життя, відійшов у Вічність

бл. п. інженер лісник

ЯРОСЛАВ ВАРИВОДА

Щирі співчуття Дружині Ірині та Родині складають —
УПРАВА та ЧЛЕНИ ОБУЛІД-у

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями й Знайомими,
що 8-го квітня 1982 р., у Ґлен Спей, Н. Й.,
відійшов від нас у Вічність по довгій і затяжній хворобі
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО Й ДІДУСЬ

сл. п.

ЯРОСЛАВ ШВАЙКА

народжений у Заболоті, пов. Броди, в 1914 р., довголітній член Української Громади в Гемпстеді, Л. Ай., а останньо в Ґлен Спей, Н. Й.

ПОХОВАНИЙ на католицькому цвинтарі в Вестбері, Лонґ Айленд, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружина — АННА
Дочки: МАРІЯ, ЯРОСЛАВА, ПЕТРІСЯ
з Родинами

За створення...

(Продовження зі стор. 2)

Рівночасно мусіла б бути створена загальна Виховна Рада, складена з представників учительства, виховників, представників молоді, завданням якої було б визначувати кожнорічно, як ці фонди мають бути використовувані.

Крім того в кожній українській громаді повинна б існувати місцева виховна рада (на взір американських Борд оф Едюкейшен, складена з провідних місцевих громадян, завданням яких було б збирати додаткові гроші на місцеву школу (наприклад організуючи коляду, виграші ітп.), підшукувати учителів, дбати про приміщення школи тощо.

Ці дві конкретні пропозиції можна відносно легко здійснити. Проєкт створення Виховного фонду при УНСоюзі з 5-долярових внесків членів повинен би стати темою нарад під час Конвенції УНСоюзу в Рочестері.

Реґенсбурґ...

(Продовження зі стор. 2)

написав гарного листа привіту з'їздові.

У листопаді, 1945 року зголосив свою візиту в УОДК полковник НКВД Фоменко, голова Місії Совєтського Союзу в Реґенсбурзі. На другий день він прийшов у товаристві шістьох тайних поліціянтів різно повбираних. Один з них мав навіть однострій американського вояка, але без відзнак. В моїй канцелярії вони розсілися. Біля мене сидів мгр Кліш, а інж. Тромса сидів у кутку за столиком і списував протокол зустрічі. Полковник Фоменко закидав нам різні незгідні з правдою речі, як брак допомоги потребуючим, перероблювання совєтських громадян на бездержавних, одержування фінансової допомоги від американців та покривання ними наших виступів проти Совєтського Союзу тощо. Коли ми всі ці атаки відкинули доказами на неправдивість їхніх закидів, полк. Фоменко витягнув видану УОДК виказку ідентичности й запитав: „Яким правом ви видали цю посвідку совєтському громадянинові?"- і показав на одного з енкаведистів. Мгр Кліш відповів: „На основі подання, яке він уніс до відділу виказок, в якому просить про виказку, подаючи себе за бездержавного, що засвідчив своїм підписом при двох свідках, які це посвідчили своїми підписами". Однак це не переконало енкаведиста.

За три тижні після цих відвідин Військове Управління закрило Комітет і запечатало головні двері до будинку. Згадали ми полковника Поспішила, який був би до цього не допустив. Ми перенесли наш УОДК до оселі й дальше працювали, хоч праці було куди менше, бо філії УОДК у всіх повітах подвійної области ліквідувалися, а скитальці переходили жити до таборів. Управу скитальців та їх організації перебирали таборові управи, а опіку УНРРА, потім ІРО. Канцелярія УОДК займалася виключно культурно-освітньою та допомоговою діяльністю. Оселя Ганґгофер розвивалася з подивугідним поступом під кожним оглядом і стала одною з передових у Німечині, бож згуртувалися в ній інтелектуальні сили різних галузей, що не тільки поліпшили „статус кво", але й забезпечили під оглядом різних практичних знань своїх жителів на майбутнє у нових країнах поселення. Людські вияви глибокої подяки й пошани до цих людей є замалою винагородою. Єдино Бог може винагородити їх гідно за їх заслуги: за їхню любов, жертвенність, посвяту в постійній небезпеці втрати життя, а в найкращому разі волі, за їхні непомірні труди без гадки про матеріяльні здобутки.

Слова Великого Митрополита й Слуги Божого Андрея Шептицького: „Нарід, що забуває своє минуле, ніколи не буде нацією" взяв до уваги невеличкий гурток колишніх жителів оселі в Реґенсбурзі й постановив видати Пропам'ятну Книгу про життя, молитву й працю цієї оселі, що перша започаткувала високоідейні діла з усіх таборів у Німеччині. Ініціятором, організатором та секретарем Комітету з'їзду є Михайло Бойко, що протягом двох років пильно працює, щоб цей з'їзд відбувся і щоб вийшла Пропам'ятна Книга. Його добре обдумані, багаті змістом й гарно технічно виконані обіжники Комітету зайшли до найдальших закутків світу, де живуть на поселеннях колишні жителі оселі в Реґенсбурзі. Ініціятиву до цього діла піддали йому присутні на з'їзді абсольвентів реґенсбурзької гімназії колишні члени Управи оселі та діячі. Так постав ініціятивний Комітет, що зайнявся цим важливим для історії еміґрації ділом. Бож Реґенсбурґ-Ратісбона в давнину мала живі зв'язки з Україною. Ці зв'язки відновила наша політична еміґрація у роках 1944-1950 і ці здобутки не сміють пропасти для історії Реґенсбурґу й нашої. Єдино добре написана, зредаґована й видана Пропам'ятна Книга може гідно виконати це діло. Отже Комітет для переведення цього діла в життя, під проводом колишнього посадника оселі Ярослава Сербина, як голови, та Редакційна Колеґія Книги під проводом проф. О. Кушніра щиро закликають усіх жителів оселі в Реґенсбурзі приїхати, хоч би з найдальших місцевостей вільного світу й узяти участь у ділово-позваговому з'їзді, що відбудиться 29, 30 і 31-го травня 1982 року на оселі „Верховина" в Ґлен Спей, ЗСА. Залишім майбутнім історикам та нашим дітям наше добре ім'я вірних синів України, а не несправедливі закиди й усякі зумисне придумані ворогами, пашквілі, що ми нібито „нацистські коляборанти є викидьками та зрадниками свого народу, еміґраційним сміттям, американськими поплентачами" тощо. Ми ж гідно виконали завдання покладене на нас Богом і Україною і понесли в широкий світ їх добре й славне ім'я.

РОЗКЛАД ТЕНІСОВИХ ЗМАГАНЬ НА СОЮЗІВЦІ

Тенісова ланка УСЦАК, що її очолює інж. Роман Ракочий, ст., узгіднила з Управою Союзівки дати цьогорічних тенісових змагань на цій оселі УНСоюзу, як слідує:

3, 4 і 5-го липня — УСЦАК—Схід
7 і 8-го серпня — Подвійні гри
3, 4, 5 і 6-го вересня — УСЦАК — крайові
18 і 19-го вересня — УНС 16 і 8
9 і 10-го жовтня — КЛК

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує О. Твардовський

ДОКУМЕНТИ ГАНЬБИ



Емблема, затверджена так званим „Спорткомітетом Української РСР" з нагоди легкоатлетичного пробігу в рамках „Тижня фізичної культури і спорту в Українській РСР", присвяченого перемозі над гітлерівською Німеччиною.



Емблема III Спортових Ігор Молоді Української ССР.

Мабуть, у відповідь на кожнорічні Українські Спортові Ігрища Молоді, що їх влаштовує в ЗСА УСЦАК-Схід, в поневоленій Україні запровадили подібні Спортові Ігри в 1981 році. Не зважаючи на те, що ці масові спортові імпрези відбуваються в Україні з участю тільки українських спортовців, емблеми, як і усі кличі та заклики до участи появилися російською мовою.

Ось так „процвітає" українська мова між „рівними рівна" між „вільними вільна", в „суверенній" Українській ССР.

СПОРТОВІ ВІСТКИ УКРАЇНСЬКІ ДРУЖИНИ РОЗПОЧАЛИ НОВИЙ СЕЗОН КОПАНОГО М'ЯЧА

КИЇВ „ДИНАМО" — ТБІЛІСІ „ДИНАМО" 3:1

Цими змаганнями, що відбулися на київському Олімпійському стадіоні при участі 77,300 глядачів, ця популярна українська дружина розпочала у вищій лізі СССР свій новий сезон. Переможні ґолі для киявлян здобули: Баль, Балтача і Євтушенко. Інші українські дружини закінчили такими вислідами: Донецьк „Шахтар" — Баку „Нефтчі" 0:0, Харків „Металіст" - Дніпропетровське „Дніпро" 1:0, Одеса „Чорноморець" — Єреван „Арарат" 0:1.

ДВІ УКРАЇНСЬКІ ДРУЖИНИ В ПІВФІНАЛАХ

Київ „Динамо" і Дніпропетровське „Дніпро" ввійшли до півфіналів за чашу СССР. Дня 10-го квітня ц.р. Київ мав визначені змагання у себе вдома знову з грузинським клюбом Тбілісі, а Дніпропетровське „Дніпро" з московським „Торпедо" в Москві.

КИЇВ „ДИНАМО" — ЄРЕВАН „АРАРАТ" 4:0

У других змаганнях за першість вищої ліґи СССР киявляни перемогли „Арарат" високим вислідом 4:0. Переможні ґолі для Києва здобули: Євтушенко 2, Дем'яненко і колишній змагун львівських „Карпат" Баль. Інші українські клюби здобули такі висліди: Донецьк „Шахтар" — Кутаїсі „Торпедо" 1:1. Єдиного ґоля для гірників стрілив Акименко.

ОДЕСА „ЧОРНОМОРЕЦЬ" — ТБІЛІСІ „ДИНАМО" 0:1

У III-ій рунді змагань, що відбулися дня 3-го квітня ц.р., українські клюби закінчили такими вислідами: Київ „Динамо" — Одеса „Чорноморець" 0:0; Харків „Металіст" на виїзді в Кутаїсі ремісував з місцевим „Торпедо" 2:2. Ґолі для української дружини здобули: Берників і Крамаренко. Донецький „Шахтар" зазнав поразки на виїзді в Ташкенті з місцевим „Шахтакором" 1:2. Єдиного ґоля для Донецька здобув Горбунів. Дніпропетровське „Дніпро" зазнало поразки в місті Баку з „Нефтчі" 0:3. В показнику табелі ігор 18-ти клюбів вищої ліґи веде київське „Динамо" разом із клюбами „Кубань" Краснодар і „Пахтакором" Ташкент, усі по п'ять точок. Два останні місця займають Москва „Динамо" і Дніпропетровське „Дніпро", які досі не здобули жадної точки.

КИЇВСЬКИЙ „БУДІВЕЛЬНИК" ВІЦЕЧЕМПІОНОМ

Завдяки перемозі у ліґових першенствах кошиківкової ліґи СССР з ЦСКА (Центральним Спортовим Клюбом Армії) вислідом 83:75, українські кошиківкарі закінчили цьогорічний сезон віцечемпіонами. Найкращими змагунами у цих змаганнях, що відбулися дня 9-го квітня ц.р. в Москві, були: Ткаченко, Білостінний, Рижик і Рижів, усі з Києва. В кінцевому показнику табелі ігор кошиківкової ліґи СССР, перші чотири місця зайняли: ЦСКА — 39 ігор, 71-точка; Київ „Будівельник" — 39 ігор, 68 точок, Москва „Динамо" відповідно — 39 - 63 і Каунас „Жальгіріс" 39 - 63.

(от)

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ЯРЕСЬКО, член УНС Відд. 114-го ім св. Володимира в Чикаго, Ілл., померла 5-го грудня 1981 року на 85-му році життя. Нар. в 1896 році в Україні. Членом УНС стала в 1951 році. Залишила в смутку синів Івана і Джана, внуків і правнука та інших членів родини. Похорон відбувся на цвинтарі св. Андрія в Едісон, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

ПЕТРОНЕЛЯ ВАВРИКІВ, член УНС Відд. 320-го Бр. Пресвятої Тройці в Балтиморі, Мд., померла 25-го лютого 1982 р. на 80-му р. життя. Нар. 1902 р. в Бережанах Західня Україна. Членом УНС стала в 1949 році. Залишила в смутку мужа Миколу, п'ять дочок, двох синів, 23-ох внуків і брата Володимира. Похорон відбувся 1-го березня 1982 року на українському католицькому цвинтарі св. Михаїла в Балтиморі, Мд.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Малко, секр.

МИКОЛА ОЛЕНЧУК, член і секретар УНС Відд. 279-го в Зейнвилл, Огайо., помер 8-го лютого, 1982 року на 78-му році життя. Нар. 28-го листопада 1903 року в Клехевня, Польща. Членом УНС став 1940 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Анну і Марію Л.Левандовску, 4-ох внуків і 3-ох правнуків, кузинів і кузинок. Похорон відбувся 11-го лютого 1982 року на цвинтарі Оливної Гори в Зейнсвиллі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ІВАН ГРЕШКО, член УНС Відд. 9-го ім. св. Марії в Сейнт Клер, Па., помер 23-го лютого 1982 року на 66-му році життя. Нар. в січні 1916 року в Ґілбертоні, Па., членом УНС став 1946 року. Залишив у смутку дружину Ізабеллу та доньку Марію-Анну. Похорон відбувся 27-го лютого 1982 року на цвинтарі св. Михаїла у Френквиллі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Саляк, секр.

ОЛЕКСА ФРАНК, член УНС Відд. 147-го ім. св. Михаїла в Аллентавні, Па., помер 6-го березня 1982 року на 55-му році життя. Нар. 16-го березня 1926 року в Аллентавні, Па. Членом УНС став 1943 року. Залишив у смутку синів — Михайла і Франка; сестер — Олену, Анну, Тересу і Елєі та трьох внуків. Похорон відбувся 10-го березня 1982 року на цвинтарі Вудловн, в Аллентавні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Катерина Гуцайлюк, секр.

ЮРІЙ ГАРАСИМІВ, член УНС Відд. 34-го ім. св. Івана Хрестителя в Річмонді, Ва., помер 3-го березня, 1982 року на 43-му році життя. Нар. 1938 року в Долині, Україна. Членом УНС став в 1967 року. Залишив у смутку маму Ярославу і сестру Лярису. Похорон відбувся 6-го березня, 1982 року на Кальварійському цвинтарі в Річмонді, Ва.

Вічна Йому Пам'ять!
Лев Блонарович, секр.